

СТЕНОГРАМА

спільного засідання Комітету з питань антикорупційної політики та
Комітету з питань екологічної політики та природокористування

17 травня 2021 року

(у режимі відеоконференції)

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, ми можемо таким чином організувати нашу роботу.

Була піднята рука від секретаря антикорупційного комітету Володимира Кабаченка. Пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Так, дякую, колеги.

Всіх вітаю! Анастасія Олегівна, до вас питання. Я правильно зрозумів, що ми зараз не переглядаємо рішення нашого комітету, ми його залишаємо чинним. Ми просто надаємо пояснення у форматі Zoom представникам Комітету екології, які саме корупціогенні фактори ми ... *(Не чути)* в законопроекті? В цьому логіка полягає?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, давайте тоді з вашого дозволу я почну і окреслю як я би пропонувала бачити логіку нашого сьогоднішнього засідання. Але перед тим, колеги, я думаю, ми мали би затвердити порядок денний.

В мене пропозиція щодо порядку денного. Це 4 пункти і вони всі в форматі обговорення. А саме, обговорення законопроекту 3091-доопрацьованого, щодо нього є негативний висновок Національного агентства з питань запобігання корупції. А також обговорення трьох законопроектів, щодо яких є негативні висновки нашого комітету, це законопроект 3202, 4167 і 4461.

Я би бачила наступним чином нашу роботу побудованою. Ми би могли дуже коротко звернути увагу на зауваження НАЗК і відповідно нашого комітету до зазначених законопроектів і передати слово колегам із екологічного комітету для того, щоби вони презентували. Перше – дуже коротко, якщо можна, питання, які зумовлять актуальність цих законопроектів, простіше кажучи, чому саме це саме зараз. Друге – щоби відреагували на наші зауваження і погодилися або не погодилися, таке також буває, і висловили свої пропозиції щодо того, як колеги бачать доопрацювання цих законопроектів до другого читання або іншим чином для того, щоби врахувати відповідно наданні зауваження. І за підсумками цього обговорення ми можемо знову ж таки по обговоренню, колеги, вирішити, що саме ми робимо. У нас питання чітко перегляду наших висновків зараз не стоїть в порядку денному.

Пане Володимире, я відповіла?

КАБАЧЕНКО В.В. Так. Питання в порядку перегляду не стоїть в порядку денному.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи будуть якісь зауваження чи питання до порядку денного? Можливо хтось іншим чином пропонує організувати роботу?

Пане Олеже.

БОНДАРЕНКО О.В. Погоджуюсь з вами.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, тоді я пропоную порядок денний... Колеги, чи є можливо питання чи зауваження ще від інших членів екологічного комітету?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, колеги, якщо я правильно розумію, ми маємо затвердити порядок денний голосуванням окремо по складу кожного із комітетів. З вашого дозволу, можливо, я почну. Пане Олеже, не заперечуєте, якщо антикорупційний комітет почне?

БОНДАРЕНКО О.В. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, тоді пропозиція затвердити порядок денний, який складається із обговорення висновків щодо чотирьох законопроектів, номери яких я вже назвала. Прошу тоді по цьому визначатися.

Анастасія Радіна – за.

Ярослав Юрчишин.

ЮРЧИШИН Ю.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олена Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Галина Янченко.

Володимир Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Бурміч. Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Жмеренецький.

Роман Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Красов.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧА. Андрій Одарченко. Андрію, ви з нами? Я, можливо, поки змушена буду пропустити.

Антон Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е. За.

ГОЛОВУЮЧА. Антоніна Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. За.

ГОЛОВУЮЧА. Валерій Стернійчук.

Вікторія Сюмар.

Олександр Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ірина Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Віктор Чорний.

Іван Шинкаренко.

Колеги, ми маємо з боку антикорупційного комітету 10 – за. У нас відповідно рішення ухвалено.

Пане Олеже, вам слово.

_____ . Є прохання виключити мікрофони усім, крім спікерів. Тому що багато людей ми чуємо. Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую.

Шановні колеги, шановні члени екологічного комітету, давайте проголосуємо також.

Пан Олег Бондаренко – за.

Сергій Шахов. Сергій Шахов не чує.

Анжеліка Вікторівна.

ЛАБУНСЬКА А.В. За.

БОНДАРЕНКО О.В. Юлія Юріївна.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. За.

БОНДАРЕНКО О.В. Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. За.

БОНДАРЕНКО О.В. Пан Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. За.

БОНДАРЕНКО О.В. Зараз, хвилинку. Пан Олександр Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. За.

БОНДАРЕНКО О.В. Сергій Володимирович Мандзій.

МАНДЗІЙ С.В. Я – за.

БОНДАРЕНКО О.В. Павло Віталійович Якименко.

ЯКИМЕНКО П.В. За, Олег Володимирович.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги, хто ще з членів комітету присутній? Я, на жаль, не бачу.

ПРОЩУК Е.П. Олег Володимирович, Прощук – за.

БОНДАРЕНКО О.В. Прощук – за.

І Антон Яценко? Не чує.

У нас рішення також прийняте.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

З вашого дозволу, я невеличкий, дуже невеличкий зроблю вступ, перш ніж передам слово назад вам, пане Олеже.

Отже, колеги, я звернула увагу, що, на жаль, так склалося, що в антикорупційного комітету є негативні висновки до дуже багатьох системних законопроектів, які розглядаються екологічним комітетом. Я кажу "на жаль" не тому, що я маю сумніви в рішенні антикорупційного комітету, а тому що мені шкода, що в законопроектах, які я особисто принаймні вважаю доцільними і важливими по суті, є недоліки регуляторного характеру, на які

звертає увагу антикорупційний комітет, і які відповідно, з нашої точки зору, підлягають виправленню.

Відповідно, колеги, мені здається, що найкращим результатом нашого засідання було би узгодження переліку, точніше, переліку питань в кожному із цих законопроектів, щодо яких, точніше, які ми би бачили виправленими в законопроекті. І відповідно, колеги екологи, будь ласка, надайте ваші пропозиції щодо того, яким чином ви бачите виправлення тих чи інших недоліків.

Щодо власне законопроектів, колеги. 3091 – це новий комплексний законопроект про екологічний контроль. 3202 – це законопроект, який врегульовує в тому числі питання екологічних дозволів. 3200 – це питання дозволів на полювання. 4167 – відповідно дозволи на викиди. І 4461 – комплексний законопроект про Смарагдову мережу, відповідно про охорону, про режим охорони ...*(Не чути)*.

Це все важливі законопроекти, колеги. Разом із тим, для антикорупційного комітету, як я неодноразово зауважувала, дуже важливо, щоби в кожному законопроекті була не тільки хороша мета і хороша ідея, але й дуже якісно була ви писана регуляторна складова. А саме, щоби ми не бачили можливості для дискреційних рішень органів влади, щоби ми не бачили можливостей, через ці дискреційні рішення ...*(Не чути)* або преференцій, або відповідно ...*(Не чути)* окремих суб'єктів на розсуд окремого представника органу влади. Для нас дуже важливо, щоби були чітко визначені...

_____. Колеги, можна попросити, у кого звук, виключити, тому що не чуто доповідача.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

І нам також важливо, колеги, щоби були дуже чітко, на рівні закону, визначені підстави і порядок проведення, наприклад, перевірок суб'єктів

господарювання, якщо передбачає таке законопроект, для того, щоб знову ж таки хороший за своєю суттю законопроект, не можна було використати недоброчесно з метою тиску на бізнес, з метою втручання в господарську діяльність і з метою встановлення недоброчесних переваг.

Це те, на що звертає увагу наш антикорупційний комітет, роблячи свої висновки. І, на жаль, колеги, ще раз підкреслюю, ми змушені говорити про наявність корупційних ризиків у законопроектах навіть тоді, коли із загальною метою законопроекту ми схильні погодитися.

Наприклад, колеги, щодо буквально деяких законопроектів, я скажу, в чому ми побачили ризики, і відповідно на що ми б хотіли, щоб відреагували колеги.

Отже, законопроект 3202. Ми звернули увагу на те, що можуть бути корупційні ризики у перенесенні, встановленні ліміту на полювання на рівень органів місцевого самоврядування. Оскільки, власне, кожен орган місцевого самоврядування тоді матиме можливість робити це самостійно і, не зовсім зрозуміло, як тоді буде забезпечена охорона тих чи інших видів на рівні власне всеукраїнському.

І, колеги, у нас було зауваження щодо встановлення норм вилову на людину на день, і таким чином знову ж таки не зрозуміло, як забезпечується режим охорони того чи іншого виду, якщо норми вилову встановлюються на людину на день. Дуже просто кажучи, не зовсім зрозуміло, що відбудеться, точніше, яким чином буде забезпечена охорона виду, якщо сьогодні 10 людей виловлять по встановленим не більше трьох, наприклад, видам тварин, а завтра їх прийде 200 і виловить значно більшу кількість. Я перепрошую за дуже спрощене формулювання, просто для того, щоб всім було зрозуміло.

Або, колеги, у законопроекті 4167, якщо я не помиляюся, було у нас питання щодо того, що не встановлені дуже чітко підстави відмови у наданні відповідних дозволів.

Колеги, не забиратиму далі, напевно, час по опису всіх зауважень щодо законопроектів, передам слово колегам. Я навела приклади того, як хороші

ідеї законопроекту можуть на практиці використані використані бути не дуже якісно через недоліки, власне ...*(Не чути)*

ІВАНІСОВ Р.В. Пані голово, я вибачаюсь, то з якого ми проекту починаємо, скажіть, будь ласка?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, відповідно до затвердженого порядку денного ми починаємо з законопроекту 3091 (доопрацьований). На нього є висновок НАЗК і проект нашого рішення, колеги, був також, на жаль, не дуже сприятливий.

Я відповіла, пане Романе?

ІВАНІСОВ Р.В. Так, дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Так, пане Олег.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, якщо можна я пару слів скажу і передам слово своїм колегам.

Шановні колеги, шановні члени антикорупційного комітету! Ми перш за все як екологічний комітет, як народні депутати, які відповідально приймають ті чи інші рішення, ми хочемо, щоб всі законопроекти, що виходять з нашого комітету, що виходять з Верховної Ради, переходять на перше читання, переходять до другого читання, на всіх стадіях вони були в повній відповідності до законодавства.

Питання відповідності до антикорупційного законодавства є одним з пріоритетніших для нашого комітету. Ми дуже добре розуміємо, наскільки ця галузь, наскільки це законодавство важливе для розвитку нашої країни.

Тому в будь-якому випадку ми намагаємося або до першого читання, або при доопрацюванні, а як ми зараз бачимо, що два з чотирьох цих законопроектів – це доопрацьовані законопроекти, ми намагаємося врахувати

всі зауваження. І окремо ми акцентуємо увагу на зауваженнях від антикорупційного комітету, якщо їх немає, внаслідок того, що, можливо, антикорупційний комітет не проведений, ми, звісно, орієнтуємося на висновки НАЗК.

Якщо ми навіть не враховуємо, з якоїсь причини, з якоїсь підстави, всі зауваження НАЗК або антикорупційного комітету, то ми зобов'язуємося, і ми можемо це казати і з трибуни, і безпосередньо при обговоренні цих законопроектів на наших засіданнях, ми зобов'язуємося врахувати ці зауваження при другому читанні, між першим та другим читанням. Ми можемо самостійно подавати такі правки для того, щоб саме правки від членів нашого комітету розглядалися, що містять усунення корупційних ризиків, і ми зобов'язуємося їх підтримати.

Одразу скажу, що за виключенням випадків, коли, можливо, є непорозуміння якесь, якесь непорозуміння в читанні того законопроекту, який ми подаємо. В такому випадку ми залишаємо за собою право спілкуватися з вами, з вашим комітетом, з НАЗК, відстоювати нашу позицію і протягом відстоювання нашої позиції прибирати такі ризики в тому рахунку. Але ще раз повторюю, що ми хочемо, так само, як і ви хочете, щоб всі наші законопроекти переходили до залу саме в такому чистому вигляді, без корупційних ризиків.

І от про це ми хочемо зараз і поговорити: наше бачення і те, як ми будемо враховувати ті чи інші пропозиції.

Шановні колеги, тепер моя черга попросити всіх відключити звук.
(Шум у залі)

Шановні модератори, прошу відключати звук! Дякую.

І шановні колеги, шановні члени антикорупційного комітету, я хотів би надати за першим законопроектом слово пану Олександрю Маріковському, він є одним із основних драйверів цього законопроекту про державний екологічний контроль. Пане Олександрю, якщо можна, розкажіть про законопроект і розкажіть про те, що ми врахуємо зараз до другого читання.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Вітаю, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Я щиро перепрошую, що перебиваю. Перш ніж ви почнете, я буду вас просити зосередитися власне на коментарях в обговоренні висновку НАЗК для того, щоб ми обговорювали, як зазначив пан Олег, в межах предмету віддання антикорупційного комітету.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Дуже дякую.

Колеги, я тоді прошу дуже мені одну хвилину зараз для того, щоб я сам законопроект описав, презентував, наскільки важливо прийняття цього законопроекту. І наступні декілька хвилин дати Роману Сергійовичу Шахматенку заступнику міністра екологічної політики, який є співавтором і напрацьовував в тому числі в нашій команді ці зміни, якщо не проти.

3091 про державний екологічний контроль. Колеги, ми всі знаємо, що екологічний контроль, зокрема Державна екологічна інспекція у нас з року в рік асоціюється з корупцією. У нас вже вкорінена ця система, яка потребує величезних суттєвих змін. І коли ми почали розробку до законопроекту, і коли почали намагатися його адаптувати до сучасного світу, ми зрозуміли, що потрібно тільки ліквідувати Державну екологічну інспекцію, створювати принципово новий орган і створювати конкурси, закладати високі заробітні плати, щоб уникати якраз корупціогенності. Саме такий зміст великої реформи Державного екологічного контролю.

Сфера Державного екологічного контролю для нашого комітету для нас є, і я думаю, що для країни в цілому, є визначною, оскільки ми з вами неозброєним оком розуміємо, які довкільні злочини відбуваються: вирубка лісу, забруднення навколишнього середовища, викиди, скиди і все інше.

Ми з вами працюємо з нашими виборцями. Ми постійно відповідаємо за ці питання. Тому реформа, вона суттєва, не проста, як могло б здатися. Тому у нас є і велике протистояння певних груп. Ми розуміємо, що в залі у

нас певні групи збивають цей законопроект. І наша мета враховувати дійсно, як Олег Володимирович сказав, всі можливості самих світлих сторін, що ми вважаємо, це є НАЗК і антикорупційний комітет, для того, щоб ми все ж таки були сильними в залі.

Але однак на перше читання ми дійсно подали у тій формі, вже врахувавши зауваження НАЗК і антикорупційного комітету до попередньої версії, до першої версії. І зараз дуже просимо вас підтримати його до першого читання і гарантуємо вам внесення правок, які будуть від вашого комітету йти і від НАЗК, до другого читання від народних депутатів.

Прошу передати Роману Сергійовичу Шахматенку, він більше скаже по суті якраз врахованих поправок.

Дякую.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Доброго дня, шановні колеги. Я в першу чергу хочу подякувати за можливість сьогодні висловитися, говорю доволі коротко.

По факту, вже робота над цим проектом іде не перший рік. Насправді ми знаємо зауваження, позиції майже всіх стейкхолдерів, які приймали участь у розробці цього проекту та його погодження.

Зокрема окремо, якщо говорити про зауваження НАЗК, то ті зауваження, про які ми з ними говорили, це два основних там зауваження. Це з приводу розподілу у самому законі на чотири рівня ризику – це перше. Я хочу одразу прокоментувати, це питання ми розділяємо на чотири рівні ризику з двох причини.

Перша причина – це те, що регулювання загального Закону про посади державного нагляду, контролю призводить до того, що у нас більше половини суб'єктів господарювання фактично віднесено до високого рівня, у зв'язку з чим проводяться доволі регулярні перевірки.

Друга підстава, чому саме ми так робимо, чому ми виводимо найвищий рівень, – це у зв'язку з тим, що у нас є зобов'язання у рамках Угоди про

асоціацію, а саме Додатку 30 щодо імплементації Директиви 2010/75, згідно з якою перевірка суб'єктів господарювання, які віднесено до цієї директиви, здійснюється не рідше одного разу на рік. Тому ми виділяємо саме один раз на рік для таких суб'єктів.

Більше того, якщо ми будемо говорити про тривалість проведення перевірки, те, що нам основний закон передбачає про основні засади державного нагляду, контролю, то передбачено не більше 10 днів.

На жаль, по факту провести перевірку на підприємстві, в якому буває таке, що більше сотні джерел викидів, фізично неможливо за ці 10 днів, це просто неможливо. Провести перевірку лісхозу, в якого там 10 і більше тисяч гектарів лісу, за 10 днів неможливо також. У зв'язку з чим було прийнято рішення розбити на чотири рівня ризику, виділивши при цьому найвищий рівень ризику.

Якщо говорити про друге зауваження, яке було, – це недостатня регламентація рейдових перевірок. Дивіться, щодо рейдових перевірок, це насправді по факту заходи щодо виявлення та притягнення фізичних осіб до відповідальності в рамках Кодексу України про адміністративні правопорушення, який діє на сьогоднішній день. Разом з тим, як ми вже говорили з НАЗК, що ми готові додатково регламентувати дане питання, надавши визначення до другого читання, чітко додавши ще опис до другого читання саме перевірок. І до того ж за результатами прийняття Закону 3091 буде прийнята постанова з деталізованим порядком проведення таких перевірок.

На загал хочу сказати, що при розробці цього закону ще необхідно пам'ятати, що є ще один закон, який вносить зміни до КУпАП в частині відповідальності безпосередньо самого інспектора. Тобто таким чином ми намагалися збалансувати максимально інтереси бізнесу, інтереси держави і громадськості таким чином, щоб передбачити за зловживання адекватну міру відповідальності.

Тому дякую за увагу і буду радий відповісти на питання.

БОНДАРЕНКО О.В. Є питання, Анастасіє Олегівно?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, з виступами по цьому законопроекті ми закінчили. Пане Олександрє, ви сказали все, що планували сказати, правильно?

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді давайте перейдемо в режим питань і відповідей. Пане Романє, будь ласка.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую. Доброго дня, шановні колеги! Перше, що хочу зауважити, на жаль, ніякі зміни в другому читанні не будуть – це, на жаль.

По цьому законопроекті. Ми інколи з моїм колегою паном Маріковським вже не раз спілкувалися стосовно цього законопроекту, який нібито доопрацьований. Нова редакція проекту закону України містить неузгодженості, які між нормами самого закону та і з іншими законодавчими актами. Зазначене у сукупності складає корупціогенні фактори, а законопроект є таким, що містить корупційні ризики, шановні колеги.

Перше. Зокрема у проекті закону значно розширено перелік підстав для проведення позапланових перевірок за рахунок таких, що виходять за межі природоохоронної сфери, спрощене застосування підстав, які вже передбачені в базовому законі, частина друга статті 15 цього проекту. Так передбачено нові підстави, як звернення органів досудового розслідування в рамках кримінального провадження, пункт 12. Звернення громадського об'єднання, органів місцевого самоврядування про порушення вимог природоохоронного законодавства, пункт 3.

Подібні підстави Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" не передбачені.

Неузгодженість законодавства може стати потенційною небезпекою для зловживання контролюючих органів та є корупціогенним фактором.

Другий пункт – узгодженість законопроекту щодо повноважень посадових осіб контролюючого органу. Статус і повноваження державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища, стаття 20 "Оплата праці державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища" законопроектом не визначена. Також не містять згадки про державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища. Таким чином юридична невизначеність законопроекту є корупційним фактором.

Третє. Водночас розширюються повноваження органу місцевого самоврядування. Законопроектом у відповідні сфери та способи їх здійснення не передбачено, що створює ситуацію для перевищення цими органами своєї компетенції. Проект не враховує вже діючих норм щодо контрольованих функцій у сфері державного екологічного контролю місцевих органів виконавчої влади.

Відповідно до пункту 14 частини першої статті 23 проекту не виконані вимоги про повне або часткове зупинення виробництва, виготовлення або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг, викладене у приписі щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного екологічного контролю, тягне за собою накладення штрафів. Водночас, склад зазначеного вище правопорушення не корелюється із повноваженнями посадових осіб органів державного екологічного контролю під час здійснення заходів державного екологічного контролю (стаття 18 проекту), які наразі, шановні колеги, відсутні.

Далі. Не відповідає принципу юридичної визначеності законодавча ініціатива щодо порушення суб'єктами господарювання законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Водночас норма "інше" дозволить приймати рішення, керуючись власними поглядами та розумінням, що є дискреційною нормою і корупціогенним фактором.

Водночас частиною восьмою статті 14 законопроекту передбачено, що вчинення у попередні періоди порушень законодавства про охорону навколишнього природного середовища, передбачене статтею 23 цього закону, є підставою для скорочення строку періоду здійснення наступної планової перевірки. Таким чином проект містить дискреційне повноваження контролюючих органів для скорочення проміжку часу між послідовними візитами на об'єкт, що необмежений часовими проміжками, та не базується на попередньо розробленій програмі перевірок.

Це все, що було (я не пам'ятаю коли, шановні колеги, чи півроку, чи рік), коли ми розглядали законопроект ... *(Не чути)* і ми про нього говорили. На сьогоднішній день доопрацьований законопроект жодного креслення не зробив цим зауваженням.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Якщо можна, Роман Сергійович Шахматенко.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Вибачте, якщо ви дозволите, я коротко по ваших зауваженнях озвучених, абсолютно коротко.

Перелік підстав і позапланів. Перелік підстав і позапланів дійсно був поширений, тому що на сьогоднішній день єдиною підставою, у нас дві підстави для проведення позаплану – це звернення фізичної особи. Як ви розумієте, саме по собі воно є доволі корупціогенним і породжує, скажімо так, дуже багато невизначеностей і конфузів. Це щодо звернення фізичної особи. Ми дещо розширили, в тому числі включили моніторинг, тобто дані моніторингу, і в тому числі включили звернення в рамках досудового слідства. Тому що на сьогоднішній день ми маємо деяку колізію, тому що ми маємо ухвали слідчих суддів провести перевірку, а ми не розуміємо, ми можемо проводити, чи ні. Тобто з одного боку, у нас невиконання рішення суду, з другого боку – невиконання статті 6 Закону про основні засади нагляду і контролю, зокрема.

Друге питання – невизначеність статусу державного інспектора. Воно там повністю визначено – це Закон "Про державну службу". Ми не виходимо з під його дії, з-під дії Закону "Про державну службу", і з-під дії Закону "Про центральні органи виконавчої влади".

Щодо будь-яких дискреційних повноважень, щодо скорочення строку, ми вас чуємо, готові це враховувати до другого читання, як вже говорив Олег Володимирович. Більше того, беремо на себе такі зобов'язання. Тому по кожному пункту готові обговорювати.

Дякую.

ІВАНІСОВ Р.В. Це вперше за часів моєї каденції, за два роки, що щось буде мінятися в другому читанні. Це дуже цікаво, звичайно. А чому ми зразу це... Тобто, ви погоджуєтесь, що цей законопроект не є досконалим?

ШАХМАТЕНКО Р.С. Ні, я не погоджуюсь з даним питанням. Я погоджуюсь з тим питанням, що бачення і рішення можуть бути різні. Запропоноване нами рішення тієї чи іншої проблеми, з ним можуть не погоджуватись народні депутати, і ми можемо знаходити інші підходи до вирішення тих чи інших проблем.

Дякую.

ІВАНІСОВ Р.В. Зрозуміло. Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Роман Валерійович, а у мене до вас є запитання. Скажіть, будь ласка, яке джерело цього висновку? Це НАЗК?

ІВАНІСОВ Р.В. Ну я не тільки з НАЗК беру...

БОНДАРЕНКО О.В. У нас запитання. Є висновок НАЗК з цього питання?

ІВАНІСОВ Р.В. Можна подивитися. А до чого НАЗК тут, Олег Володимирович?

БОНДАРЕНКО О.В. Я так розумію, що ви...

ІВАНІСОВ Р.В. Я маю право як народний депутат на свій розсуд бачити, якщо законопроект є недосконалим, а не питати у НАЗК дозволу. Я відповів вам на питання?

Дякую.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, можемо продовжувати?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, по цьому законопроекту чи є ще питання?

КАБАЧЕНКО В.В. Да, є питання.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. У мене питання стосовно декількох пунктів по правовій невизначеності і два критичні пункти по правовій колізії.

Давайте з легких питань. Я буду коментувати там окремі частини і окремі розділи законопроекту.

Перший. Перший момент, де ми зустрічаємося із правовою невизначеністю. Відповідно до пункту 3 частини другої статті 12 підставами для здійснення позапланового заходу щодо суб'єктів господарювання є обґрунтоване звернення фізичної особи.

Перше, колеги. Обґрунтоване звернення, де ми прикметники "обґрунтовано, необґрунтовано, гарно, погано" в тексті законопроекту ми використовувати не можемо. Це або звернення або не звернення. І хто буде

контролювати, що таке обґрунтоване звернення, які критерії ви відносите до обґрунтованого звернення? Тому, перше, це є зловживання.

Другий момент, де ми зустрічаємося із правовою невизначеністю. В частині третій статті 12 проекту закону передбачено можливість здійснення позапланових заходів державного екологічного контролю за потреби. Що це таке "за потреби"? Хто визначає потреби? Хто виконує потреби? Хто несе відповідальність за потреби? Тобто давайте ще раз, такі слова як "обґрунтоване звернення", "за потреби" ми в законопроектах використовувати не можемо.

Третій момент, він вже більш критичніший, він стосується частини другої статті 13. Заходи державного екологічного контролю щодо фізичних осіб проводяться у формі контролювання, у формі рейдових перевірок. "У формі патрулювання" – таке визначення у інших нормативно-правових актах є. Тобто ми маємо з вами змогу розкласти на правовій мові, що це таке "патрулювання", що означає цей термін.

На сьогодні в українському законодавстві відсутній термін "рейдових перевірок". Ви спираєтеся у тексті вашого законопроекту, де говорите про проведення рейдових перевірок, але у законодавчих актах, зареєстрованих на сьогодні, тобто вже у законах прийнятих, цей термін відсутній. Тому, якщо ми все ж таки зможемо припустити, що екологічна інспекція буде зловживати своїми правами, то вона все це може ховати під рейдовими перевітками, тому що жодне визначення, що саме означають рейдові перевірки, відсутнє.

В цій же частині другій статті 13, з якихось невідомих для мене причин, екологічну інспекцію наділяють функціями правоохоронних органів. Наприклад, інспектор екологічної інспекції може оглядати автомобіль, може перевіряти документи, що встановлюють особу, може складати протоколи і по суті притягувати до відповідальності. З однієї сторони, цей підхід, він абсолютно виважений. Якщо взяти там, наприклад, браконьєрів, людей, які там незаконно виловлюють рибу, звісно, що екоінспекція має бути наділена

правами запитати документи, що пред'являють особу, зупинити особу або видати протокол. Але на сьогодні цю функцію закривають і виконують правоохоронні органи. Погано вони її виконують, гарно виконують – питання не до нас, це ті функції, які на сьогодні законодавчо закріплені за іншими органами. І тому або екоінспекція має продовжувати співпрацювати з Нацполіцією, з Нацполком, як вона це робить сьогодні не дуже успішно, але там цовки (Укррибгосподарство), вони на сьогодні під час виконання рейдів, вони користуються послугами Нацполіції. Або ви маєте це виписати трішки в іншій формі і позбавити цих самих можливостей правоохоронні органи....
(Не чути)

Далі ще питання. Одне питання дуже важливе, найважливіше, як на мене. Частина чотири статті 15 проекту Закону: запропоновано встановити, що у разі виявлення понаднормових викидів, скидів відходів, екоінспекція самостійно виносить рішення про зупинення діяльності суб'єктів господарювання в цілому чи окремих його цехів і обладнання строком до трьох робочих днів.

На сьогодні можна зупинити, тобто на сьогодні ще існує така норма про зупинення цехів або інших одиниць обладнання, але на підставі рішення суду. Якщо, знову ж таки, ми припускаємо, що екоінспекція зловживає своїми повноваженнями, то вона без рішення суду може заблокувати роботу підприємства.

Предметом відання Комітету з антикорупційної політики є АРМА, всі її критикують, всі її не люблять, але там державний орган може зробити будь що, виключно після рішення суду. А там, повірте, є дуже багато зловживань, навіть після рішення суду. А тут ми з вами говоримо, що ви можете брати на себе такі повноваження без рішення суду – абсолютно неприпустимий факт. І це не те, що ми маємо якось змінити, ми маємо це просто викреслити із законопроекту.

Останній момент і я закінчую. Так, останній момент. Олександр, я хотів би звернутися до вас і до заступника міністра. (Не чути)

_____ . Колега, нічого не чуто, вибачте, нічого не чуто.

КАБАЧЕНКО В.В. Добре. Я звертався до пана Олександра Маріковського і до заступника міністра, просто не бачу його. Дивіться, частина шоста статті 13 "Реагування на виклики". От як зараз це прописано в законопроекті: "Повторне реагування на виклик за тим самим фактом або фактами, щоб був або були підстави для проведення заходів реагування раніше, забороняється."

На моєму прикладі, рибні браконьєри. О'кей, виїхала екоінспекція, затримала їх. Наступного разу хтось повідомляє, що в цьому самому місці, де тиждень тому екоінспекція затримала браконьєрів, інші браконьєри приїхали на це ж саме місце і нелегально виловлюють рибу.

Так от ця норма закону (на щастя, законопроекту), вона дозволяє цим браконьєрам просто дочекатися моменту, коли цю локацію вже буде виявлено і потім абсолютно на підставі цієї норми продовжити незаконний вилов риби. Тоді цю норму не треба змінювати, цю норму також треба прибрати. Або написати, що підстави для проведення заходу реагування раніше дозволяються. Тобто екоінспекція може виїхати раз, може виїхати два, а можуть виїхати 5-10, стільки разів, скільки їм для цього необхідно для виконання своїх повноважень.

Я дякую. П'ять зауважень від мене. Дякую за увагу.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Можна я тоді відповім, Анастасія?

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олександр, перш ніж ви почнете відповідати, у мене насправді було питання дуже дотичне до того, що сказав пан Володимир. Якщо я правильно бачу, то в доопрацьованому варіанті законопроекту 3091 все ще залишена можливість проведення позапланових перевірок за потреби. І не зовсім зрозуміло "за потреби" – це коли, це хто має

визначити, чи є зараз за потреби, чи немає зараз за потреби? Будь ласка, на це відреагуйте.

Дякую дуже.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Роман Сергійович, тоді включіться, будь ласка, я доповню.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги, перед тим як Роман Сергійович включиться, у мене питання до Володимира Кабаченка. Пане Володимире, а ви впевнені, що ви аналізували доопрацьований текст? Тому що ви зараз посилаєтесь навіть на статті і на пункти, яких вже в доопрацьованому тексті немає. Так само як і питання щодо зупинки виробництва рішенням екоінспектора, воно було прибрано з доопрацьованого тексту. У нас є тільки зупинення рішенням суду. Мені так здається, що ви не той текст дивилися.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Колеги, можна я все-таки, секундочку, доповню. Ви знаєте, відповідно Регламенту у нас зміни відбулися на сайті і тепер у нас допрацьовані законопроекти знаходяться в тому ж законопроекті, який був початково, тобто це 3091. І там окремим файлом ідуть уже доопрацьовані. Просто, щоб, можливо, хтось цю зміну не знає.

КАБАЧЕНКО В.В. Давайте я відповім. Так, я впевнений, що я працював саме із доопрацьованою версією. Перевірю стосовно того, що в екоінспекції в новій версії відсутні вже повноваження щодо блокування роботи суб'єктів господарювання. Але всі інші зауваження, вони залишаються стовідсотково чинними. Всі інші зауваження, вони не були доопрацьовані, вони залишаються в тексті проекту, саме в тих розділах і в тих частинах, і в тих статтях, які я зачитав.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Дозвольте? Я буквально дуже коротко прореагую, якщо, шановні колеги, не проти. Добре?

З приводу зупинення діяльності підприємства, як вже говорив Олег Володимирович, в доопрацьованому проекті виключно за рішенням суду таке рішення приймається. Можливо, поясню сам алгоритм і як він працює на сьогоднішній день фактично.

Тобто інспекція бачить, що існують серйозні порушення законодавства і за які законодавством передбачено, зокрема, зупинення діяльності і виписує припис. Ми уточнюємо, ми називаємо це вимогою і це міститься в документі, який за результатами перевірки приймає інспекція. Вже після цього підприємство вирішує, йому виконувати цей припис чи не виконувати, чи його оскаржувати, чи не виконувати взагалі просто.

Тобто, фактично, алгоритм уточнюється на сьогоднішній день, але не змінюється. Тобто у нас як було зупинення за рішенням суду, воно так і залишається. Тому тут, чесно кажучи, ми не бачимо особливих ризиків корупційних.

Питання друге – щодо правоохоронних функцій, рейдових перевірок і співпраці з Нацполіцією. Ті повноваження, які пан Володимир озвучив тільки що, це повноваження зупиняти, перевіряти транспортні засоби, вони є наявні, вони є зараз в інспекції, вони були завжди в інспекції. Якщо ви подивитесь редакцію статті 20 прим.2 ще з 90-х років чи з 2000-х, то ці повноваження, як були так і є. На сьогоднішній день ми ж не бачимо інспекції на дорогах, яка зупиняє все підряд і перевіряє, ні, цього не коїться. Але навіщо це повноваження потрібно? Воно потрібно для того, щоб зупинити, умовно кажучи, машину з лісом, щоб зупинити машину, яка везе браконьєрів фактично і везе знаряддя вбивства, і везе вбитих цих тварин, умовно кажучи. Розумієте, навіщо воно потрібно.

Щодо новели такого поняття як рейдова перевірка. Це не є новелою, на сьогоднішній день є постанова Кабінету Міністрів 1567, яка регулює рейдові перевірки на автомобільному транспорті, Національна поліція здійснює

роками вже. Більше того, рейдові перевірки самі по собі, як я вже говорив, – це сплановані заходи щодо виявлення та притягнення фізичних осіб до відповідальності за адміністративні правопорушення. Тобто фактично це про що – це про періоди, в яких ми бачимо сплеск тих чи інших порушень: це ялинки, це первоцвіти. Це фактично ті моменти, частіше за все це сезонні моменти, які потребують нагальної уваги: це нерест, це сезон тиші. Це такі моменти, які потрібно проводити, і без цього, на жаль, ніяк.

Більше того, ми уточнюємо, на сьогоднішній день, якщо я не помиляюся, в законодавстві прописано, що ще і вилучати ми маємо право, тобто інспекція вилучати. Може, Андрій Миколайович мене поправить, якщо я не правий. Ми уточнюємо, ми прибираємо цю функцію, вилучаємо, тобто тут навпаки ми звужуємо права інспекторів. Більше того, ми прописуємо у проекті, що виключно з органами Національної поліції проводяться ці заходи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів. Тобто питання щодо співробітництва з Національною поліцією, ми його довго дуже дискутували і ми його все ж таки виключно через Національну поліцію.

З приводу того, що по другому факту те, що ви говорили, одне і те ж саме не можна робити, ми вписали його виключно як антикорупційний запобіжник сам. Тобто ми його вписували для чого, для того, щоб, умовно кажучи, з одного і того ж питання люди не здійснювали тиск на те чи інше підприємство. Тому що факт, у розумінні цього закону, в принципі, це не просто діяння та місце цього діяння, це діяння, місце і час цього діяння. Тобто якщо ми говоримо, що є якесь порушення, умовно кажучи, на якомусь озері є браконьери, ну як ви зазначали, то якщо сьогодні наберуть і скажуть, що там є браконьери, то поїдуть перевіряти, а якщо завтра наберуть, то знову поїдуть перевіряти, тобто тут немає такого. Але якщо вже говорити про врахування, навіть якщо ми приберемо це положення до другого читання, то я вважаю особисто, що зіграє тільки в мінус для самих же суб'єктів господарювання, для самих же об'єктів перевірки. Тому, це коротко.

Щодо "за потреби", я не находжу, от якщо чесно, не находжу взагалі такого формулювання у нас "за потреби". Це, можливо, було в попередній редакції. І давайте ми зараз іще раз уточнимо, пошукаємо, де там є поняття "за потреби", тому що щодо суб'єктів господарювання точно такого немає, тобто там виключні підстави, є планова і позапланова перевірка і все.

Щодо рейдових перевірок, вони за потреби можуть проводитися. Мається на увазі, що сезонність, визначається сезонність, сплеск і так далі, тобто актуальність цього питання.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. По цьому ще в когось є питання? Колеги?

_____. Так, Анастасіє Олегівно, я тримаю руку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Олексію.

_____. Пане Олександр, шановні члени Комітету екологічного, дивіться, по цьому законопроекту, дійсно, є деякі питання. Ми тільки що піднімали питання там оціночних понять, в законопроекті вони є. Там "системні порушення", "значний негативний вплив", "значне погіршення" – це такі надмірні дискреційні повноваження і вони по тексту законопроекту все ж таки є.

Також законопроект, тільки що казали, що є визначення порядку відстеження автомобіля кабіни, а от в законопроекті не визначено порядку відстеження територій, приміщень, споруд, об'єктів господарювання або фізичних осіб, що може призвести по суті до корупційних якихось зловживань зі сторони посадових осіб і органів державного екологічного контролю. Тому такі питання в законопроекті є. І що з цим робити?

Наприклад, НАЗК можна долучати, якщо по деяким законопроектам є висновки НАЗК з якимись ризиками, долучати до реєстрації законопроектів, а не після. Тому що питання антикорупційного комітету – це питання показати авторам, якщо є такі випадки, ті норми, ті порушення, які би могли призвести до корупційних деяких ризиків. Тому ми робимо все. Це наша мета нашого комітету – показати, якщо воно є. Тому у висновках, я вважаю, що мають бути всі зауваження наших колег, які є обґрунтованими з точки зору предмету ведення нашого комітету.

Дякую.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Єдине, щодо до опрацьованої версії. Ще раз зазначити, щоб вони не переплутувались.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Я невеличке можна, буквально півсекунди уточнення? По фізичний особах не збирається ніхто ходити по будівлях і по їх приміщеннях. Тобто у нас Конституцією заборонено. Це без ухвали суду і цього робити ніхто не збирається. На це і проект не розрахований.

_____. Я можу прочитати вам статтю пункт 1 частина перша статті 18 законопроекту: "Здійснюючі заходи державного екологічного контролю посадові особи органів державного екологічного контролю... Повноваження: безперешкодно відвідувати і обстежувати будь-які території, приміщення, споруди, устаткування, обладнання з метою перевірки тутешніх вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища органів державної влади місцевого самоврядування та фізичним особам в порядку встановленого цим законом".

ШАХМАТЕНКО Р.С. Так, абсолютно вірно, це стосується в основному суб'єктів господарювання. Тобто виключно у нас є Конституція і там проти Конституції цього не можна.

_____ . Ну тобто з цієї статті потрібно буде прибрати слова "фізичних осіб".

_____ . Тут немає визначення порядку обстеження територій, приміщення чи споруд суб'єктів господарювання. Так, далі є "або фізичних осіб", якщо ви це приберете, то все одно немає визначення в порядку обстежень територій, приміщень суб'єктів господарювання. Якщо щось не є визначено в законі, то це є такий ризик, який може самостійно визначати механізм реалізації наданого права щодо безперешкодного доступу до територій об'єктів тощо.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Я дві секунди коротко, якщо по порядку. По факту цей порядок – це і є порядок проведення перевірок. Ви дивитесь на права, ці права просто виписані таким чином, щоб завтра інспектора на один цех якщо впустили, то і на інший впустили. Тобто саме порядок обстеження – це порядок проведення перевірок безпосередньо, які передбачені.

Дякую.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Слушно до другого читання виписати так, щоб було більш однозначно зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, давайте більш конкретно говорити, що саме виписати. Бо якщо ми хочемо вийти на конкретний продуктивний результат засідання, то відповідно нам треба говорити про конкретніші речі.

_____ . Було сказано Романом Сергійовичем, що порядок встановлюється Кабінетом Міністрів України. Тобто Олексій апелював до того, що це ми порядок визначаємо.

КАБАЧЕНКО В.В. Але до другого читання ми можемо прибрати, щоб уникнути будь-яких там двояких трактувань і прибрати слова "фізична особа"... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Це, що можна врахувати з озвученої низки зауважень?

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, я хотів би зауважити, що все ж таки деякі зауваження, які пролунали, вони були до попередньої версії. І якщо ви будете включати ті зауваження до тексту рішення вашого, я попросив би вас все ж таки перевірити, чи це дійсно до другого доопрацьованого законопроекту, чи до першого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олеже, я спитала, що з озвучених зауважень звучить колегами з вашого комітету як таке, що ви маєте намір врахувати.

БОНДАРЕНКО О.В. А ми поступово відповідаємо на ті питання, які нам надаються. Так, ми дискреційні повноваження, звісно, ми хочемо і будемо прибрати. Наприклад, такі оціночні повноваження, оціночні ставлення до проведення перевірок також будемо прибрати. Звісно, це ті зауваження, які ми готові врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи є в когось ще з членів комітету, я маю на увазі антикорупційного, по цьому законопроекту питання чи зауваження чи пропозиції щодо врахування зауважень?

_____. Пані голово, Анатолій Петрович Бурміч вже п'ять хвилин тримає... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я щиро перепрошую, у мене просто...

БУРМІЧ А.П. Анастасія Олегівна мене не хоче помічати.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, я перепрошую, вам слово, тут просто ... (*Не чути*) з учасниками, я не можу всіх бачити одночасно.

Колеги, у мене прохання, можливо, піднімати руку, користуючись опцією "підняти руку" в списку учасників, тоді буде видно, хто тримає руку, краще ніж на екрані.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, я приєднуюсь до своїх колег про те, що оціночні оці вислови в законопроекті повинні бути прибрані не до другого читання, а до першого. Чому? Тому що це конкретно корупційні ризики.

Звичайно, те, щоб ми не перетворили цю інспекцію в правоохоронний орган, там треба теж дуже уважно дивитися. Тому що правоохоронні органи – це окремі органи, які визначені і Конституцією і окремими законами, хто що повинен робити.

Тепер я хотів окремо сказати про те, що стосовно відповідальності. Це у нас частина перша статті 23 законопроекту і також пункт 13 частини першої статті 23 про... "Суб'єкти господарювання несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі невиконання інших обов'язків, встановлених статтею 16 цього закону". Проте незрозуміло, які конкретно обов'язки можна розуміти під "іншими"? Тут я бачу теж таке широке коло можливих зловживань, і я його бачу як корупційні ризики.

Якщо є якісь інші, то вони чітко повинні бути перераховані, а не це повинно бути на погляд тих, хто перевіряє. Це теж треба чітко прописати, тому що по-іншому я це трактую як серйозний корупційний ризик для зловживань. І вважаю те, що воно на поверхні, воно повинно все бути виправлено до першого читання. Чому ми повинні переносити це на друге читання, якщо воно лежить все на поверхні?

Дякую.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Якщо дозволите, коротко по цьому формулюванню "інші" права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ШАХМАТЕНКО Р.С. Дивіться, насправді там, якщо ви подивитесь попередню фабулу на абзац вище, то у нас там статтею 16 є серед зобов'язань – це надавати відповідь на запит для Державної екологічної інспекції. Ми окремо його виносимо як фабулу правопорушення вище з приводу запитів, а все інше – це наступна фабула. Тобто якщо його читати у контексті попередньої фабули, то там зрозуміло – все інше, окрім запиту. Дякую.

З приводу правоохоронних органів, вибачте, я просто хочу нашу позицію трішки донести як розробників, коли це розроблялося. Ми хочемо пояснити, що ми бачимо на сьогоднішній день, що наше законодавство, діюче законодавство, в деяких законодавчих актах надає визначення тому, що таке правоохоронний орган.

На сьогоднішній день ледве не єдиним визначенням є це визначення, яке міститься в Законі України про статус суддів та державні гарантії, якщо я не помиляюся, для прокуратури та інших правоохоронних органів. Так от у визначенні самого правоохоронного органу він прирівнюється до органу правозастовчого фактично, і фактично виходить така ситуація, в якій, в тому ж законі, Держрибохорона є правоохоронним органом, Держлісохорона є правоохоронним органом, навіть Служба охорони нацпарків є правоохоронним органом.

Разом з тим, ми не йдемо до цього статусу жодним чином, фактично нових якихось повноважень у них не з'являється. Ті повноваження, які вони були, вони залишаються, але ми їх виписуємо більш чітко, більш регламентовано для того, щоб саме уникнути цих і корупційних ризиків, і неефективності як такої.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Анатолій Петрович, щодо вашого питання. З усією повагою, там щодо "інших обов'язків" була відсилка на статтю 16. А в частині другій статті 16 доопрацьованого законопроекту я принаймні бачу закритий перелік обов'язків. Тут щодо подання в письмовому вигляді інформації, знову щодо подання інформації, "утриматися від внесення змін до певних відомостей протягом здійснення заходу контролю, і знову надавати інформації (і крапка).

Тобто тут відкритого переліку обов'язків, в результаті якого порушенням може стати все що завгодно, немає.

Анатолій Петрович, відповіли на ваше питання? Дякую дуже.

_____. Анастасіє Олегівно, пан Ярослав Юрчишин тримає руку.

ГОЛОВУЮЧА. Так. будь ласка, пане Ярославе. Ярославе?

ЮРЧИШИН Я.Р. Колеги, дивіться, нам надзвичайно складно працювати з однієї банальної причини: ми насправді маємо перелік конкретно антикорупційних кроків, які би варто було би зробити для того, щоби в комітеті не було жодних застережень до даного законопроекту. І зараз говоримо дуже-дуже загально, тобто висуваються дуже різнопланові зауваження, вони всі резонні. І будь-які з цих зауважень, в принципі, нам дають всю повноту можливостей визнати цей законопроект таким, що містить корупційні ризики.

В ідеалі, якби ми далі проводили, а я так думаю, що будь-яке екологічне регулювання завжди буде викликати питання, тому що це регулювання, а регулювання – це вже за визначенням дуже корупціогенна сфера. В ідеалі було би починати розробку такого роду законопроектів зі спільних груп, куди би можна було долучати, у нас є профільний підкомітет,

який працює в цій сфері, щоби на етапі розробки можна було би знімати значну частину питань.

А зараз ми з вами говоримо дуже не системно з однієї банальної причини, комітет висловив свої зауваження, в ідеалі було би добре почути від пана Маріковського і представників міністерства, що зроблено для того, щоб ці зауваження, які були до першого читання, до першої редакції, перепрошую, що враховані і як враховані. Відповідно тоді ми би вже відсікли всі застереження, які були до власне першого читання, першої редакції, і говорили би тільки до другої редакції.

У нас є зараз два шляхи і два шляхи, в принципі, ведуть до того результату, в якому ми всі зацікавлені – це прийняття адекватного законопроекту в цій сфері.

Перше – це ми подали свої зауваження.

Власне, виступ із трибуни. Представник комітету, якщо ви справді хочете швидко провести це питання в залі, хто буде представляти, (я думаю, що пан Маріковський), змістовно, я наголошую, змістовно, власне, на жаль, там ... (*Не чути*) до представника міністерства буде дуже складно, відповідає на ті запитання, які є в НАЗК, які є в нас, як їх пропонується врахувати до другого читання. І тоді є шанс, що зал почує і зможе голосувати "за".

При тому зважаючи на те, якого рівня є зауваження, краще був би варіант зараз таки зробити робочу групу, куди би увійшли представники одного комітету, другого комітету, НАЗК, профільних громадських організацій, яких, на жаль, у форматі сьогодні ми не можемо почути, але вони можуть вказати дуже багато змістовних речей, які міняють даний законопроект відповідно до того, що є зараз, наскільки він більше відповідає європейській практиці. І справді вдосконалений законопроект, до якого буде мінімум питань і будуть ті стосуватися... Тобто не буде таких простих речей як там обґрунтовані зауваження. Тобто не буде там ні термінологічної, ні дискреційної дискусії. І такий винести в зал, так він має більше шансів проходження.

Розуміючи чутливість по... Як би екологія – це про життя, але ж зачіпає дуже багато інтересів, зокрема бізнес-інтереси, інтереси, власне, діючого і майбутнього покоління. Такі системні закони справді потребують дискусії навіть не в онлайн форматі. І один, і другий шлях є цілком реальний.

Ми сьогодні не зможемо переглянути наше рішення з однієї банальної причини, тому що, справді, ми поки не чуємо... Тут треба було б організувати тоді дискусію по-іншому, що ставиться одне питання, відповідно ініціатори відповідають як на це реагують... Але так ми зайдемо просто...

Тому у мене питання в першу чергу до пана Олега, до ініціаторів, тобто екологічного комітету. Колеги, що для вас на даному етапі є пріоритет? Якщо пріоритет – економія часу, то вам просто потрібно, вносячи законопроекти в зал, переконати зал, що ті зауваження, які зробив антикорупційний комітет, вони будуть враховані у другому читанні.

Я, чесно кажучи, маю не те, що обґрунтовані сумніви, але просто розуміючи, що в залі є представники різних сфер, вони будуть за це чіплятися гарантовано.

Інший варіант, якщо нам все-таки якість, а не час, ми сьогодні за рішенням, власне, засідання спільного комітетів можемо узгодити створення оперативної робочої групи з конкретними дедлайнами. Пропрацювання у вузькій групі, яка чітко буде йти від зауваження до зауваження, з залученням, як я вже казав, і профільного міністерства, і НАЗК, і громадських організацій, напрацювання консенсусного, хоча б компромісного закону. І тоді він буде проходити легше, але ми втрачаємо час.

Тому скажіть, будь ласка, що для вас зараз є пріоритетом? Чи оперативність, і тоді наше засідання важливе, ви нам поясните це, нас переконає, ми зможемо врахувати в залі, якщо будуть такі питання. Чи якість, і тоді в принципі просто треба ще трохи взяти часу для того, щоби мати гарантію об'єднання в залі навколо цього надзвичайно важливого євроінтеграційного законопроекту.

БОНДАРЕНКО О.В. Дуже вам дякую, пане Ярославе.

Пане Ярославе, скажіть, будь ласка, як ви вважаєте, чи зможемо ми за два тижні, якщо це буде дійсно така суто фахова спільна група з представників нашого комітету, вашого комітету, міністерства, НАЗК, напрацювати такого роду зміни?

Чому два тижні? Тому що на цей тиждень цей законопроект не виноситься до порядку денного. Я буду просити його виносити на наступний пленарний тиждень, що буде наприкінці травня - на початку червня. То ж чи є можливість, за вашою думкою, у комітеті виділити представника, щоб були такі напрацювання? І ми б передивилися вже всі зауваження і напрацювали або врахування цих зауважень до другого читання і навіть провели б до того засідання комітету і вказали про це, додали ці зауваження до рішення комітету.

Або ми б вже побачили, що ці зауваження врахувати до першого читання неможливо, а я так гадаю, що все ж таки можливо їх врахувати між першим та другим, але тим не менше.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я думаю, що це буде точно краще ніж ми зараз... Там питання просто було до мене, то можна я зараз відповім. Я думаю, що це буде краще ніж зараз ми будемо насипати загальні зауваження і загальні отримувати відповіді – це не буде нікого переконувати.

Друге питання. Я би взагалі пропонував, справді ідеальна картинка – це внести вже погоджений законопроект. Але такої можливості у нас немає, бо законопроект розглянутий комітетом і включений в порядок денний, тому треба працювати з тим, що є.

Тому з існуючих варіантів, мені здається, власне, створення робочої групи, узгодження хоча б якогось тексту і зачитання цього тексту з трибуни створить більше шансів на прийняття, ніж буде зауваження висіти антикорупційного комітету де-факто без реакції.

Якщо не вдасться, у нас завжди залишається план "а", тобто ви виходите і кажете, що ці всі речі вже враховані вочевидь. Чи пан Маріковський виходить і каже, що ці всі зауваження враховані, ці й ці ми плануємо врахувати до другого читання таким чином, ці й ці врахувати неможливо, зважаючи на об'єктивні обставини, просимо підтримати за основу даний законопроект. Теж варіант.

Просто мені здається, робоча група може все-таки ряд зауважень вже на етапі підготовки зняти. В принципі, не розумію чому ви раніше не ініціювали, власне, такого формату роботи, бо сфера надзвичайно чутлива. Тут сходяться всі інтереси: і євроінтеграція, і бізнес, і суспільство – тут дуже важливо узгодити позиції.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую. Тоді я ...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олег, тут ще Роман Іванісов, тримав руку. Пане Романе, питання...

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Олег Володимирович, до вас хочу звернутися. Це дуже слухна пропозиція від мого колеги Ярослава. Але я чомусь чую від вас, що ви не хочете, щоб були присутні на робочій групі суспільство, тобто громадські організації.

Я рахую, що ми законопроекти приймаємо в першу чергу для народу України, а не для НАЗК, або Міністерства екології. І за тиждень часу, шановні колеги, у нас цей тиждень пленарний з двома позачерговими, ми просто фізично не встигнемо, бо у нас не тільки на розгляді 3091, а ще є і 3200, і 4167, щоб підтримати думку наших колег з екологічного комітету. Тобто, щоб це все розібрати і прибрати всі ... (Не чути), як то кажуть, то нам треба звичайно більше часу. Дякую.

І, Анастасія Олегівна, до вас є запитання. У нас в порядку денному наш комітет стоїть на третю годину. Тобто скільки ми ще часу будемо розглядати основний законопроект і коли перейдемо до наших?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дякую.

Романе, ми насправді не призначали засідання комітету на завтра, на сьогодні, точніше, на 15 годину.

ІВАНІСОВ Р.В. Я бачу порядок денний засідання нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я перепрошую, я мушу відреагувати на організаційне питання нашого комітету. Колеги, мене, на жаль, не було на минулому засіданні комітету, але ми ще раз переглянули стенограму і переглянули голосування, і на сьогодні на 15 годину ви не призначали засідання комітету.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую, Анастасія Олегівна.

ГОЛОВУЮЧА. Я щиро перепрошую, колеги. Пане Ярослав, ви вели комітет, можливо, уточнення.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я мушу уточнити, бо власне я тоді вів комітет. Ми з вами домовлялися, що ми сьогодні розглядаємо лише екологічні законопроекти. Якщо у нас є можливість і є потреба, то ми розглядаємо ті законопроекти, які є в порядку денному тижня, але ми на них не зробили експертизу. Але зважаючи, що ми з вами заходимо у новий законопроект про землю і потім скасування цілого ряду постанов, в середу на нашому черговому комітеті ми будемо мати можливість розглянути все, що нам необхідно. Тому насправді перепрошую за... *(Не чути)* там неузгодженість,

сьогодні на третю годину у нас профільного, нашого засідання не планувалося, справді його не погодили.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Разом з тим, колеги, ми справді сьогодні маємо розглянути як мінімум три законопроекти щодо яких наявні наші висновки. Тому я б хотіла, щоб ми рухалися в бік все-таки підсумування тих пропозицій, які можуть бути, за результатами принаймні обговорення тут, ми вже з вами більше години обговорюємо законопроект.

Можливо, пане Олеже, ви могли все-таки підсумувати пропозиції, над якими ви будете працювати, і яким чином будете працювати для їх врахування.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, Анастасіє Олегівно.

ГОЛОВУЮЧА. І підсумок обговорення по цьому питанню.

БОНДАРЕНКО О.В. Так-так, саме так, саме підсумок. По-перше, я хотів би зауважити, що цей законопроект, він пропрацьовувався, як вірно сказав пан Шахматенко, вже на протязі 2 років, або мабуть і більше.

І стосовно зауваження пана Іванісова, що до доопрацювання цього законопроекту не долучалися громадські організації, то це не є вірним. Тому що величезна кількість громадських, а ми кажемо саме про громадські організації, величезна кількість громадських організацій залучалися, були враховані їх думки і остаточний текст до повторного першого читання, він вже був з врахуванням таких думок.

Якщо пан Іванісов каже зараз про Асоціації бізнесу, то ми також враховували частково зауваження асоціацій бізнесу, про що свідчить, до речі та таблиця з врахуванням зауважень, яка надавалася мною на зустрічі з Європейською бізнес асоціацією.

Тепер щодо подальшої діяльності, спільної діяльності, а тут, якщо можна, я буду казати вже про спільну діяльність, тому що надійшла така пропозиція саме від членів вашого комітету. Я хотів би доручити пану Олександру Маріковському швидко зробити робочу групу з представників нашого комітету, вузького кола представників нашого комітету, з представників міністерства. Долучити, звернутися до антикорупційного комітету з проханням долучитися до доопрацювання цього законопроекту, саме в частині усунення корупційних ризиків. Що це за корупційні ризики, про які ми зараз казали і з якими ми погоджуємося, то це дискреційні повноваження, це деякі...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо можна, конкретно, тут просто щодо багатьох питань звучало дискреційні повноваження. В якій саме частині ви погоджуєтеся?

БОНДАРЕНКО О.В. Перш за все це описування визначення порядку рейдових перевірок, це найголовніше, за моєю власною думкою.

Друге – це прибирання з тексту законопроекту невизначеності в деяких питаннях. Зараз не буду перелічувати, тому що я, відверто кажучи, не передивлявся. Це друге.

І зараз, одну хвилинку. Ми хочемо врахувати остаточно і визначитися стосовно визначення на законодавчому рівні ступенів ризику і періодичності проведення планових заходів. З цим питанням ми хочемо вирішити остаточно. От нібито ті зауваження...

І звісно питання щодо доступу до всіх приміщень, на якому наполягали наші колеги.

ІВАНІСОВ Р.В. Да, я з мотивів хочу, Анастасія Олегівно.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, на засіданні комітету у нас немає...

ІВАНІСОВ Р.В. То я так шуткую, щоб розрядити трішки обстановку. У мене до Олега Володимировича трішки відповідь.

Олег Володимирович, дивіться, по-перше, я перший раз в житті чую про якийсь бізнес асоціації, які долучалися до цього проекту, мені вони невідомі.

А по-друге, коли пан Юрчишин запропонував створення робочої комісії, то ви озвучили, що там колеги з екологічного комітету, з нашого антикорупційного, представники НАЗК та Міністерства екології. І я нагадав вам, щоб ви не забули, щоб долучити громадські організації, а хто з них приймав участь до того, як ми тут будемо збиратися, і які організації, я теж не знаю.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Роман Валерійович, вас якісь конкретні громадські організації турбують, їх участь?

ІВАНІСОВ Р.В. Ні.

БОНДАРЕНКО О.В. Добре. З радістю долучимо громадські організації.
Дякуємо.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Центр протидії корупції обов'язково потрібно долучити.

БОНДАРЕНКО О.В. Зрозуміло. Анастасія Олегівна, якщо таке рішенням прийнятним є, то прошу врахувати це рішення при винесенні рішення за цим питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

По законопроекту 3091-д, я бачу, Олексій Красов тримає руку. Щехтось, колеги, кого я не бачу? Мені здається, ні.

Пане Олексію, будь ласка.

КРАСОВ О.І. У мене організаційне питання. Ми зараз будемо виносити висновок по цьому питанню або будемо виносити відкласти розгляд сьогодні висновку та зробити робочу групу на деякий час. Я не зрозумів, що ми будемо зараз розглядати як питання.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, у нас сьогодні в порядку денному, як ми обговорювали на початку, стояло питання обговорення. За підсумками цього обговорення ми відповідно можемо вийти на рекомендації екологічному комітету. Але для економії, колеги, часу і підготовки чітких формулювань, я би пропонувала кожному комітету ухвалювати саме рішення в рамках окремого засідання комітету, якщо не заперечують члени комітету і антикорупційного і екологічного.

Чи є інші пропозиції?

БОНДАРЕНКО О.В. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олексію, так влаштовує?

КРАСОВ О.І. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, по законопроекту 3091-д, чи є ще якісь коментарі, чи зауваження?

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Можна я тоді також скажу підсумок. Завтра в пленарній залі я спробую поспілкуватись з членами антикорупційного

комітету, оскільки, екологічний комітет у нас досить згуртований, єдний по прийняттю цього законопроекту. А з колегами антикорупційного з'ясуємо, хто хоче долучитися до робочої групи, надати рекомендації. І я впевнений в тому, що до кінця цього тижня пленарного ми зможемо побачити і зрозуміти фінальну версію законопроекту, яка піде на теж повторне перше читання. Або вона піде в незмінній формі з рекомендаціями, або вже в певній змінній формі. Це організаційне питання ми протягом цього тижня пленарного, на мені відповідальність, ми вирішимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, ми закінчили з цим питанням?

БОНДАРЕНКО О.В. Так. Мені здається, що так.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло.

БОНДАРЕНКО О.В. Але я бачу пана Мусу Магомедова з коментарем, я так розумію. Я пропоную надати слово тому що ми не можемо не надати слово нашому колезі.

ГОЛОВУЮЧА. І я бачу, що пан Шахов тримає руку. Можливо, почнемо з пана Шахова?

БОНДАРЕНКО О.В. Давайте.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Шахов, будь ласка.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, всіх вітаю. Дякую нашим колегам з антикорупційного комітету. Я постійно наполягав на тому, що цей

законопроект все-таки є корупційною складовою і такою годівницею для чиновників, тому його ретельно треба доопрацьовувати.

І вважаю, що на даному етапі його не можна виносити в зал на голосування, а потім доопрацьовувати до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

І пан Магомедов, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Добрый день! Я не хотел бы сейчас отнимать общее наше время. У меня есть шесть замечаний касательного этого законопроекта и я про них говорил на заседании я про них говорил на заседании экологического комитета. Поэтому, учитывая, что они небыли услышаны, у меня будет предложение следующее. Я их формализую и отправлю на антикоррупционный комитет Верховной Рады. Со своей точки зрения посмотрите, насколько моя точка зрения имеет право на жизнь. И в вашей рабочей группе в общем-то обратите внимание на эти замечания. Если так подходит, то я отправлю вам все замечания. Добре?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Пане Муса, я би вас дуже просив направити і до нашого комітету також.

МАГОМЕДОВ М.С. Добре. Домовились.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, по обговорюваному законопроекту це все? Мені здається, всі, хто хотіли висловитись, висловились. Гарзд.

Колеги, наступний законопроект реєстраційний номер 3200 внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства, полювання та запобігання незаконному полюванню.

І власне зауваження нашого комітету якраз і стосувалося становлення лімітів на полювання, і власне питання, хто встановлює ці ліміти та на якій підставі.

Нормою, яку комітет визначив як таку, що містить корупційні ризики, передбачалось, що ліміти на полювання на мисливський сезон затверджується на підставі пропозицій користувачів мисливських угідь органами місцевого самоврядування за погодженням з органами виконавчої влади з питань лісового господарства, Автономної Республіки Крим, ну відповідно територіальними органами центрального органу виконавчої влади відповідного.

Було зауваження комітету, точніше не зауваження, а власне була думка комітету, щоб корупційний ризик тут є в можливості мати певні дискреційні повноваження для органів місцевого самоврядування. Чинна редакція, точніше, чинний закон передбачає, що центральні органи виконавчої влади встановлюють такі ліміти на полювання.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, якщо дозволите?

ГОЛОВУЮЧА. Дозволите, я з вашого дозволу закінчу.

БОНДАРЕНКО О.В. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧА. Наше зауваження щодо граничних норм добування, а саме щодо пропозиції законопроекту встановлювати граничні норми добування на одного мисливця на один день полювання. Як я і казала на початку, незрозуміло, яким чином такий підхід узгоджується з можливістю встановлювати порядок захисту тварин і захисту видів тварин на своїй території України.

Це ключове, що зафіксовано у висновку антикорупційного комітету щодо цього законопроекту. Тому, колеги-екологи, вам слово.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, якщо ви дозволите.

Шановні колеги, це найпростіше питання нашого порядку денного на даному засіданні. Найпростіше, тому що ми рішенням комітету від 20 січня 2021 року переглянули рішення нашого комітету саме в цій частині, в частині врахування зауважень антикорупційного комітету, і запропонували вкласти цю статтю, частини першу та другу статті 16 закону України в новій редакції, з якої ми прибрати ті дискреційні повноваження місцевих органів. Ми залишили майже першу редакцію, тобто чинну редакцію цієї статті. Ми надали повноваження щодо затвердження лімітів на мисливський сезон центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формальну державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері мисливського господарства... *(Не чути)*

Тобто запропонований нам механізм – це подання від Держлісагентства на Міністерство захисту довкілля, Міністерство захисту довкілля затверджує ці ліміти. Все інше щодо граничної чисельності ми прибрати з цієї статті.

Таким чином, ми повністю врегулювали всі корупційні ризики стосовно цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тобто, я правильно розумію, що ваша пропозиція була, фактично я відкрила просто ваше рішення комітету, це була пропозиція щодо змін до другого читання?

БОНДАРЕНКО О.В. Да, пропозиція змін до другого читання. але ми це будемо озвучувати при розгляді на першому читанні при виступі з трибуни.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Роман Іванісов тримає руку, будь ласка.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Шановні колеги, на жаль, в цьому законопроекті є такі незрозумілі для мене норми. Відповідно до підпункту 8 пункту 1 розділу проекту Закону номер 3200 плата за користування мисливськими угіддями вноситься до 1 липня поточного року та зараховується на рахунки об'єднаних територіальних громад сільських, селищних, міських рад, на території яких знаходяться мисливські угіддя, і використовується на охорону та відтворення державного мисливського фонду.

Шановні колеги, давайте будемо відверто говорити, тобто в державних лісових якихось господарствах їжачків сьогодні немає, да. Тобто люди, які мають у власності мисливські господарства і так за свої власні кошти годують, охороняють і таке інше.

Водночас частиною шостою статті 21 Закону України "Про мисливські господарства та полювання", зміни до якої в проект не вносяться, передбачається укладення користувачем мисливських угідь договору з власником або користувачем земельної ділянки, які не обов'язково є суб'єктом місцевого самоврядування. Крім того, мисливські угіддя можуть бути розташовані на території деяких ОТГ, проте порядок розподілу коштів законопроектом не визначається.

Таким чином запропоновані зміни створюють законодавчу невизначеність у взаємовідносинах між користувачем мисливських угідь,

власником або користувачем земельної ділянки та органами місцевого самоврядування, не створюють достатніх повноважень органам місцевого самоврядування для наповнення місцевих бюджетів коштами, що є корупційним ризиком, я рахую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пане Олеже... Чи хтось ще з членів антикорупційного комітету?

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, Роман Валерійович, відверто кажучи, хотіли обговорювати виключно пропозиції комітету і я відповів на пропозиції комітету, що були викладені в попередньому рішенні Комітету з питань антикорупційної діяльності. Стосовно цих зауважень, ми подивимося і до другого читання, якщо дійсно ці зауваження є вагомими, то ми їх врахуємо. До нас вони не надходили.

Але можу зараз надати слово пану Краснолуцькому Олександрю Васильовичу профільному заступнику міністра з цього питання.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Доброго дня, народні депутати. Справа в тому, що у нас згідно Податкового кодексу України і Земельного кодексу України вся земля в Україні платна. Власники земельних ділянок, на яких навіть розташовані мисливські угіддя, які перебувають у приватній власності, все одно сплачують земельні податки. І ці земельні податки сплачуються саме до органів місцевого самоврядування згідно Бюджетного кодексу в місцеві бюджети. Тому тут абсолютно немає ніякого подвійного читання.

Щодо розташування мисливських угідь на території декількох об'єднаних територіальних громад. Теж саме зараз відбувається з земельними ділянками Укравтодору, у якого земельна ділянка проходить і дорога проходить через декілька об'єднаних територіальних громад районів, воно розподіляється рівномірно і сплачується до бюджетів місцевих рад. Те ж саме

буде і з мисливськими угіддями. Тут абсолютно немає ніяких суперечностей між Земельним кодексом, Бюджетним кодексом і Податковим кодексом України.

ІВАНІСОВ Р.В. Вибачте, пане заміністре. Я не розумію, до чого приклад Укравтодору від мисливських угідь. Не розумію, якщо чесно. Може, до вас під'їду, ви поясните. Але ми були з вами на робочій зустрічі з представниками громади і ви самі на 100 відсотків погоджувались з тим, що дійсно, збір, якщо ми кажемо про збір, є тільки там, де є охорона, де його годують, де про нього дбають. А в державних його ніколи не було і не буде. Ви про це прекрасно знаєте. До чого ви про це зараз говорите? Який Укравтодор?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Ні, ми зараз піднімаємо питання ... *(Не чути)* об'єднаних територіальних громад.

ІВАНІСОВ Р.В. Ну це вже третє було зауваження, так.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Щодо охорони тварин, то саме для цього і створюється мисливський фонд і в законопроекті це передбачено. Вони ж будуть якраз використовуватись, всі ці кошти, які ідуть від цього фонду будуть використовуватись на охорону тварин. Тому і цей фонд створюється.

ІВАНІСОВ Р.В. Так вони зараз є і повинні утримувати, але ніхто цього не робить. Вони тільки пиляють ліс, продають його по 500 гривень на дрова, а самі завозять на ... *(Не чути)* деревину ви про це теж знаєте. Про що ви говорите, хто їх буде охороняти? А що вони зараз роблять?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Мисливські угіддя знаходяться не тільки на території державних лісгосподарських підприємств.

ІВАНІСОВ Р.В. Мисливські угіддя, пане заміністр, це воздух між деревами, Оце є мисливські угіддя і все, за що люди платять шалені гроші. шалені гроші сьогодні це коштує все: нагодувати, захистити від браконьєрів. А ви хочете ще потягнути на когось якісь гроші виділити.

Ну давайте може спочатку займемося тими браконьєрами, які сьогодні в державі повністю знищують ліси, повністю. І ви про це теж знаєте.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановна Анастасія Олегівна, шановні колеги, ну в даному випадку, на жаль, Роман Валерійович Іванісов дещо замінює поняття. То він зараз пропонує залишити норми чинного законодавства насправді і не застосовувати до користувачів мисливських угідь необхідність для укладення з ними договорів і для сплати ними за користування цими угіддями. На жаль, ми вважаємо, що це неприпустимо.

Те, про що каже пан Іванісов, так, це дійсно мається зараз в мисливських угіддях. Дійсно, користувачі мисливських угідь, деякі з них, принаймні ті, хто може собі дозволити забезпечувати утримання цих угідь, вони дійсно вкладають великі гроші для утримання цих мисливських угідь, інші не вкладають. Але в будь-якому випадку до державного бюджету плата за користування мисливськими угіддями не надходить, ані до державного бюджету, ані до місцевих бюджетів. Саме це ми і намагаємося врегулювати цим законопроектом.

ІВАНІСОВ Р.В. Я вибачаюся, Олег Володимирович, як не надходять, ну як не надходять? А як таксація, пане Краснолуцький, як же таксація два рази на рік, ну як, як звіти по солончакам і так інше? Ну як не надходять? у людей забирають такі мисливські господарства, Олег Володимирович, якщо вони його не можуть утримати. Як не надходять?

БОНДАРЕНКО О.В. Олександр Васильович, якщо можна, прокоментуйте і пропоную переходити до іншого питання.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Ви все правильно, абсолютно правильно, Олег Володимирович, говорите, у нас на сьогоднішній день має бути користування мисливськими угіддями платним. Абсолютно правильно говорить пан Іванісов про те, що більшість користувачів мисливських угідь за власні кошти утримують ці мисливські угіддя. Але у нас в будь-яке використання природного ресурсу згідно Податкового кодексу і Бюджетного кодексу України є платним. В даному випадку кошти не надходять, відповідно і пропонується, щоб ці кошти надходили до місцевого самоврядування на спецфонд, який нібито використовується на розвиток мисливського господарства, зокрема на утримання тварин. Щоб це був спецфонд, щоб це не був загальний фонд, а був виключно спецфонд.

ІВАНІСОВ Р.В. Я вибачаюся, скажіть, будь ласка, де утримання тварин де? Де буде використовуватися цей спецфонд, скажіть, будь ласка?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Дивіться, є спецфонд, який створюється органами місцевого самоврядування, кошти надходять на спеціальний фонд органів місцевого самоврядування, органи місцевого самоврядування будуть приймати рішення, куди вони будуть виділяти ці кошти. Але вони будуть виділяти ці кошти виключно за цільовим призначенням. цільове призначення – це збереження біорізноманіття.

ІВАНІСОВ Р.В. Скажіть, будь ласка, пане заміністра, коли я отримаю, умовно, не я, громадянин України, отримає мисливське господарство, він зобов'язаний поставити на певну кількість тисяч гектарів солончаки, зробити відтворюючу ділянку. Згідно чинного законодавства, на, припустимо, 5 тисяч гектарів, я не пам'ятаю точно, два повинно єгері працювати. Це все є?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Є і законодавством передбачено, що утворена ділянка має бути....

ІВАНІСОВ Р.В. Так куди ці гроші будуть йти? Люди і так вже за це платять і отримують єгерів, і топливо, і солончаки, і все-все...

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Працюють не тільки підприємства, крім того, що підприємство працює, будь-яке підприємство... *(Не чути)* Будь-яке підприємство, яке працює у нього є працівники, які працюють на цьому підприємстві і їм платиться зарплата. А є ще податки, які сплачує підприємство за свою роботу. Користування мисливськими угіддями – це такий самий вид податку, який сплачує користувач мисливськими угіддями до бюджету.

(Загальна дискусія)

ІВАНІСОВ Р.В. Про податки я зрозумів. Я не проти податків, Олег Володимирович. Я питаю куди ці гроші конкретно будуть йти з того спецфонду, куди вони будуть йти? На громаду? Що громада може робити, якщо у людини мисливське господарство знаходиться в оренді строком на 15 років. Куди ті гроші будуть йти, конкретне питання?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Зараз чітко процитую, як написано в законі, куди мають право використовувати плату за користування мисливськими угіддями. "Використовується на охорону та відтворення Державного мисливського фонду України", – єдине цільове призначення.

ІВАНІСОВ Р.В. Що це таке, ви можете пояснити, що це таке, конкретно?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. На утримання і розселення біорізноманіття. У випадках, які виникають на будь-які негативні явища, на ліквідацію цих негативних явищ саме у сфері збереження біорізноманіття, розселення біорізноманіття. Закупка тих самих кормів може відбуватись. Є цільове призначення...

ІВАНІСОВ Р.В. Вибачте, я зрозумів. Питання знято. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Романе, ви отримали відповідь?

ІВАНІСОВ Р.В. Якщо це можна назвати відповіддю, то так.

_____. Друзі, вибачте...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я перепрошую, перш ніж ми почнемо далі обговорювати по питанням, я би хотіла зафіксувати те, що сказав пан Олег Бондаренко. А саме, що ті два зауваження, які були зафіксовані у висновку комітету щодо законопроекту 3200, враховані у висновку екологічного комітету у спосіб фіксації у висновку комітету, які саме зміни мають бути зроблені до другого читання.

Відповідно, я правильно розумію, що ми далі обговорюємо додаткові зауваження колег, пане Олексію? Ні? Тоді, будь ласка, вам слово.

КРАСОВ О.І. Ні, в мене лише один коментар є. Олег Володимирович, я ще раз хочу наголосити, що діяльність нашого комітету – це аналізувати той текст законопроекту, який заходить у нас до першого читання.

Ми поважаємо ваше ставлення, зміни стосовно нашого висновку до другого читання, але висновок нашого комітету формується на тому тексті, який ми маємо, а не той текст, який може бути доопрацьований після

першого читання. Тому у мене немає до цього законопроекту жодних питань, крім тих, що були на першому розгляді нашого комітету.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, Олексій Ігорович. Саме тому, що було таке фахове і важливе зауваження антикорупційного комітету, саме тому наш комітет переглянув наше рішення. Вважаю, що у випадку отримання за іншими законопроектами саме таких зауважень конструктивних та фахових, ми маємо і мусимо за можливості переглядати наші рішення.

А, звісно, ми не просимо вас переглянути рішення комітету, ми просто даємо вам додаткову інформацію про те, що це рішення вже було враховано при винесенні рішення нашим комітетом. Про що, до речі, була направлена інформація до комітету, до вашого комітету і на адресу всіх фракцій та груп Верховної Ради для врахування при прийнятті рішення за цим законопроектом.

КРАСОВ О.І. Зрозуміло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Мені здається, Олексій Жмеренецький також хотів вступити в дискусію.

Пане Олексію.

ЖМЕРЕЦЬКИЙ О.С. Я все ж таки хотів, щоб питання пана Іванісова були прояснені. Якщо мисливські угіддя, які знаходяться на території громади в приватних руках і з них сплачуються податки, і ці податки мають йти на підтримання біорізноманіття. То можуть представники міністерства пояснити? Якщо це не ті самі угіддя, то вони підуть на парки, на питомники для безпритульних тварин. Куди ці гроші конкретно можуть йти, якщо ці всі ліси, які на території громади в приватних руках, наприклад? Ви

сплачуєте податки. То виходить, що ці податки будуть повертатися на приватні території, на території, які в оренді? Можна прояснити це питання?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Да. Справа в тому, що мисливські угіддя створюються на землях, які знаходяться в державній, в приватній та комунальній власності. Землекористувачі, власники земельних ділянок, платять земельний податок, платять земельний податок органам місцевого самоврядування. Користувачі мисливських угідь платять податок за користування мисливськими угіддями. Вони не за землю платять податок, тому що земельний податок – це окремий податок. Це як у вас є ліс і є земля: за землю платиться окремо земельний податок, і окремо платиться податок за користування лісовими угіддями. Так само і за користування мисливськими угіддями сплачується окремий податок. Він може використовуватися, він не може бути розмитим, тому що є норма, яка встановлює чітко, куди він можуть використовуватись. І він не повертається, законодавство передбачає повернення цього податку чи використання на інші цілі. Є чіткі цілі, на які він може бути використаний. Тому він буде просто накопичуватись, і коли потрібно буде використовувати, то орган місцевого самоврядування буде приймати відповідні рішення.

_____. Які, скажіть? Ми ж від вас чекаємо. Скажіть, на що вони можуть бути використані?

_____. Олексій, тобто якщо угіддя 15 років в оренді, то 15 років податок накопичується, потім коли лише це угіддя стає вже не в приватних руках, не в приватній оренді, тоді за 15 років ця сума може бути використана на ці ж по суті і угіддя. Правильно?

_____. Ні. Олексій, дай я тобі поясню трошечки. Почекай. В законі чітко прописано, що якщо ти отримав мисливське господарство в

оренду, то і ти дотримуєшся всіх чітких визначених законом норм, то тобі не мають право його не продовжити або повинні компенсувати те, що ти туди вже вклав, шановні.

І, по-друге, ще раз, друзі, про що ви говорите. В жодному державному лісі немає звіра, бо його вибили ще за тих часів, 20 років тому. І завдяки тільки приватним мисливським господарствам, які за свої власні кошти роблять закупівлю тварин і збільшують популяцію чи то оленів і всіх остальных. Про що ви взагалі говорите?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Можна продовжити коментар?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Відповідно оскільки податок платиться до органу місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади, то ці кошти можуть використовуватись виключно на території об'єднаної територіальної громади, на якій був сплачений цей податок. На території об'єднаної територіальної громади може бути як одне мисливське угіддя, так і декілька мисливських угідь. І використання цього податку – це не обов'язково передбачає використовувати виключно того, хто потратив цей податок. Тому всі сплачують податки, але десь потрібно кошти знову ж таки на збереження біорізноманіття. Немає коштів на закупку того ж самого зерна для підгодівлі тварин. Вони можуть бути використані. Це органи місцевого самоврядування, сільська рада, депутати сільської ради за поданням згідно Бюджетного кодексу України приймають рішення куди, на які цілі вони можуть бути використані в рамках цільового призначення цього платежу.

_____. Тобто простими словами, пане заміністре, ви хочете сказати, що, якщо в людини знаходиться в оренді мисливське

господарство, сільською радою розглядається, чи в тебе не вистачає грошей нагодувати тваринок, ми тебе витягнемо, так?

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. В принципі, якщо користувач мисливських угідь подає клопотання до міської ради про виділення з цього фонду коштів, вони його розглядають на сесії, приймають рішення депутати про виділення коштів.

_____. Тобто іншими словами, за рахунок якогось господарства ви будете розвивати інше господарство, хто не хоче вкладувати...? Ви самі про це зараз говорите.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Ми не розвиваємо інше господарство. Всі сплачують податки, обов'язковий платіж є для всіх. Немає виключень: чи хтось платить податок, хтось не платить податок.

_____. Ви мене не почули. Ви сказали про те, що депутати сільської ради вирішують, на яке господарство направити гроші, які були сплачені як податок.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Якщо є клопотання від одного тільки господарства, решта господарств не подали клопотання, вони можуть розглянути на одне господарство виділити. Будуть клопотання від всіх господарств, можуть бути виділені на всі господарства. Це депутати вирішують, законодавець.

Якщо читати Бюджетний кодекс України, то рішення про виділення коштів з місцевих бюджетів, спеціальних коштів приймається на сесії, то вони приймають рішення, куди вони виділяють, на які цілі виділяються ці кошти. Оскільки це спецфонд, вони можуть виділятися під низькі ціни. Вони не можуть виділені бути там на будівництво доріг чи ще на щось.

_____ . Можна маленький коментар?

ГОЛОВУЮЧА. Да.

_____ . Коли газодобувні компанії роблять роботи з... (*Не чути*) території, вони платять податок на шкоду, шкоду території. І ці кошти зараз знаходяться в громадах на депозитах, і вони отримують з них проценти. Тому що вони ніколи не можуть їх використати. Вони не можуть користуватися цими грошима, лише покласти їх на депозит і отримувати з них відсотки.

Ось така норма приводить до того, що якщо дуже вузько прописано використання коштів з податків компаній, таких як газодобувні компанії, які роблять шкоду, або стосовно от цього прикладу, це буде дуже вузький коридор використання цих коштів.

Це тільки коментар.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Я з вами тут погоджуюся. Але, з другої сторони, те, що говорить пан Іванісов, справа в тому, що мисливський фонд саме для того і створюється – для того, щоб зберігати біорізноманітність. Це фонд, який створюється, там просто загальні надходження... (*Не чути*) А тут саме вузьке, тому що дійсно певні мисливські угіддя в певний момент можуть не мати коштів на збереження. І що робити з тим біорізноманіттям? У нас буде призводити до знищення тваринного світу. Тому це й має бути такий фонд, який буде в майбутньому підтримувати і зберігати.

_____ . А не вважаєте ви, що ці кошти просто підуть на все, що завгодно, але не на те, що потрібно і дасть результат? Як зберегти це питання таким, щоб вони пішли на ті нужди, які потрібно, а не на те, що не потрібно?

Я не розумію, що таке "біорізноманіття". Для мене це таке обширне доволі питання. Я не можу зрозуміти, на що саме можуть витрачатися ці кошти.

БОНДАРЕНКО О.В. Олексій Ігоревичу, вибачте, втручуся. Але якщо ми знову ж таки повернемося до тієї редакції статті, яку ми пропонуємо, то там не йдеться про збереження біорізноманіття, а там йдеться саме про використання цих коштів на охорону та відтворення державного мисливського фонду.

У нас немає приватного, давайте відверто казати, у нас немає приватного мисливського фонду. Але, тим не менше, у нас на цих угіддях створилася така ситуація, що користувачі цих угідь, ті хто є заможними, ті хто вкладають гроші в ці угіддя, в мисливські угіддя, отримавши ці угіддя на 15 або більше років, Вони себе вважають деякими такими "мисливськими баронами", які створюють цей, відтворюють цей мисливський фонд, здійснюють полювання, вивозять на це полювання своїх друзів.

Так дійсно, вони значно вкладають, величезний внесок вкладають в стан збереження біорізноманіття, в стан збереження мисливського фонду. але, тим не менше, у нас від цього мисливський фонд і мисливські угіддя не переходять до приватної власності, у нас все одно це все залишається загальнодержавними природними ресурсами, але за них вони плату не сплачують. В той же час вони кажуть: так, ми плату не сплачуємо, але дивіться, скільки ми робимо. але те, що вони роблять, те ніде не обліковується. Не обліковуються ані жодні їхні вкладення, ані результат від тих їхніх вкладень. Тому що це окреслені такі мисливські угіддя, які знаходяться в майже, враховуючи величезний строк користування, майже в приватній власності.

От для часткового врегулювання цього питання законодавчого, саме законодавчого питання законодавчого врегулювання, ми і хочемо ввести цю плату.

_____ . Ясно. Дякую.

ІВАНІСОВ Р.В. Я хочу ще сказати, знаєте, почув Бондаренка і Краснолуцького, дуже цікаве було рішення таке і думка – "барони".

А чому ж тоді, Олег Володимирович, якщо так все у вас просто, чому ж ви тоді не заберете всі мисливські господарства і самі будете вирощувати звірів, годувати, охороняти? Чому за 30 років незалежності України цього ще ніхто не запропонував?

Чому, коли люди вкладають гроші, коли "дбають" (як ви кажете, в лапках)... *(Не чути)* ...цивілізованих країнах не допомагає. А навпаки, що ми бачимо? Ми бачимо, що ти дбаєш, ти годуєш, ти вирощуєш, ти охороняєш, то давай ще тебе "подоїмо". Так це виглядає...

БОНДАРЕНКО О.В. Я відповім пан Іванісов. тому що у нас не формується спеціалізовані фонди для того, щоб використовувати ці кошти на саме збереження біорізноманіття, про що ми вже неодноразово... *(Не чути)* Тому що у нас немає джерел для такого формування, саме для формування таких джерел ми хочемо це прийняти.

ІВАНІСОВ Р.В. А ви не рахуєте, що ми знищуємо народ України? Не рахуєте, що ми не допомагаємо цими законопроектами, на жаль, а навпаки "нагинаємо" і знищуємо? Що у людей і так не вистачає грошей на життя... Тому "баронів" я мало знаю. Тому баронів мало знаю, якщо баронів є, то я їх п'ять прізвищ назву цих баронів, які досі на території України займаються, як ви кажете, барони. А інші люди – це звичайні люди, колектив сіл, районів і міст.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги! Відношення нашого комітету так само, як і всіх, сподіваюсь, народних обранців, народних депутатів: так, є люди, є громадяни України, вони заможні, або вони не заможні, але в будь-якому випадку вони повинні працювати і діяти за законодавством. Якщо є не врегульовані питання, тим більше, якщо ці питання в екологічній сфері і вони мають за собою наслідки не тимчасові наслідки, не наслідки цього року, а наслідки для біорізноманіття на багато років надалі, то ми маємо їх врегулювати. Це думка нашого комітету.

_____. Пані Анастасія, можна ще додати дещо?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. Доброго дня, шановні колеги.

Дозвольте, я не буду коментувати щодо мисливства як явища. Я людина, яка представляє питання гуманного відношення до тварин, гуманізації. Я думаю, нам треба всім разом щодо реформування взагалі і перспектив розвитку цього з урахуванням всіх сторін обговорити все ж таки.

Я хотіла повернутися до цього страшного слова biodiversity (біорізноманіття), про яке ми всі сьогодні говоримо з вами. Я більше скажу, це той напрямок збереження біорізноманіття, про який говорять на всіх міжнародних майданчиках починаючи з Ради Європи, з Європейського парламенту, це той напрямок, про який ми дбаємо сьогодні. Є Green Deal, ми як країна взяли зобов'язання імплементувати це, і розроблена Європейським Союзом стратегія збереження біорізноманіття до 2030 року. Зараз пан Краснолуцький як профільний заступник міністра опікується і розробляє питання збереження біорізноманіття на рівні національному – це різноманіття всіх живих тварин, це тваринки, рослини, про що ми говоримо. І треба зробити різні можливості для їх збереження.

Одним з варіантів для збереження є заповідання території, тобто робити всі умови для того, щоб зберегти рідкісні види, про які ми далі в подальшому поспілкуємося з вами. Є питання екотропи і все інші. Тобто ці різноманітні механізми збереження. Тобто різні заходи для збереження життя популяцій, відповідних норм для їх подальшого життя.

Щодо цього законопроекту, я думаю, що треба ряд моментів доопрацювати відповідно, але більшість зауважень, які саме були надані з питань антикорупційної політики, комітет врахував. Але ці питання до першого читання ми доопрацюємо і повірте, він буде максимально гуманний і сприятливий для України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Щодо цього законопроекту, колеги, хто ще хоче висловитись?

_____. Ні. Все вже зрозуміло. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Я правильно розумію, що додаткових питань чи зауважень по цьому законопроекті ми не висловлюємо, окрім того, що було обговорено? Колеги? Романе.

ІВАНІСОВ Р.В. Ну я озвучив свою позицію. Що ще треба додати? Колеги нехай визначаються.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Я почула. Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект у нас на розгляді (реєстраційний номер 4167) проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності.

Вже є доопрацьований законопроект, я нагадаю, які ключові були зауваження до першої версії цього законопроекту і з вашого дозволу скажу, висловлю принаймні свою думку щодо запропонованого способу врахування цих зауважень.

Для мене, власне, ключовим зауваженням до попередньої версії законопроекту було наступне. Було те, що не було визначене в законопроекті дуже чітко, якими є підстави для відмови в наданні так званого відступу, тобто відступу від граничної норми викидів. І враховуючи той факт, що власне цей відступ в запропонованому законопроекті механізмі надається фактично за поданням самого оператора, скажімо, за відсутністю кращого слова, установки, щодо якої пропонується встановити відступ. То відсутність чітко визначеного на рівні закону порядку ухвалення рішення, де надається відступ, а де не надається – це, на жаль, прямий шлях до дискреції, коли в одних і тих самих умовах, в одному випадку може бути наданий відступ, а в іншому випадку, може бути він не наданий.

Якщо я правильно розумію, поправте мене, пане Олеже, якщо я помиляюся, в доопрацьованому варіанті запропоновано, що методика оцінки власне ризиків, пов'язаних із необхідністю встановлення відступу або відповідно відсутністю такої необхідності передається повністю на підзаконні нормативно-правові акти. Тобто має бути затверджена профільним центральним органом виконавчої влади відповідна методика. Я правильно розумію, пане Олеже?

БОНДАРЕНКО О.В. Так, абсолютно вірно. Абсолютно вірно, ми це прописали в нашому законопроекті доопрацьованому, так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Хай висловляться колеги також. З моєї точки зору, це, на жаль, не вирішує питання вирішення на рівні, точніше фіксації на рівні закону чітких, зрозумілих і передбачуваних правил гри, коли всі суб'єкти господарювання в

цій сфері і органи влади заздалегідь розуміють, що за таких обставин буде отримано відступ... Це важливі речі. Це фактично питання, це фактично відповідь на питання, чи можна перевищувати норми забруднення, чи не можна. І порядок отримання відповіді на це питання, він має бути зафіксований в законі і має бути передбачуваним.

Моє хвилювання полягає в тому, що якщо ми повністю без жодних хоча б рамок регулювань законів віддаємо це на рівень підзаконний, то питання, власне, дискреції, воно, на жаль, не зникає, а просто передається на підзаконний рівень.

Це ключовий мій коментар. Можливо, хтось із колег хоче відразу прокоментувати, щоб ми з метою економії часу, пане Олеже, вже слухали, власне, про доопрацьований законопроект і позицію вашого комітету з цього приводу.

Колеги, чи є в кого ще питання? Пане Романе, будь ласка. І пан Олексій.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Шановний пане Олег Володимирович, незрозуміло для мене питанні в законопроекті 4167.

Перше. Неврегульованість механізму видачі висновку про доцільність (недоцільність) видачі внесення змін до інтегрованого довкільного дозволу частина друга стаття...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Романе, з вашого дозволу, я хочу звернути увагу на те, що вже зареєстрований доопрацьований законопроект...

ІВАНІСОВ Р.В. Я бачу...

ГОЛОВУЮЧА. Якраз нам треба отримати відповідь на питання, як в доопрацьованому законопроекті враховані висновки, які комітет надавав до попередньої редакції. Наші висновки до попередньої редакції..

ІВАНІСОВ Р.В. Тобто ми звертаємося зараз до наших колег, чи як?

ГОЛОВУЮЧА. Це я звертаю вашу увагу... *(Не чути)*

ІВАНІСОВ Р.В. Тобто ваше питання чи про що ви зараз мені говорите?

ГОЛОВУЮЧА. Пане Роман, я звернула вашу увагу на те, що те, що ви зараз зачитуєте, це висновки нашого комітету до попередньої версії законопроекту, і прошу вас сфокусуватися на тому, як ці висновки мають бути враховані чи не враховані в доопрацьованому законопроекті.

ІВАНІСОВ Р.В. Добре, давайте тоді послухаємо відповідь наших колег на ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Можливо, у вас додаткове запитання?

ІВАНІСОВ Р.В. Я задам його обов'язково, якщо не почую відповіді.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, пане Олеже, у пана Олексія Красова ще була піднята рука.

КРАСОВ О.І. Ні. Давайте дослухаємо Олега Володимировича, а потім якщо буде...

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, будь ласка, пане...

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую.

Шановні колеги, хотів би зауважити, що, дійсно, до першої версії законопроекту... А я хотів би сказати, що ця версія законопроекту нам надійшла від уряду, це урядовий законопроект був 4167, перша редакція. Дійсно надійшло декілька зауважень. Вони зводяться до п'яти зауважень, з яких чотири зауваження, що були висловлені від НАЗК, і ще додаткове зауваження, що було висловлено від антикорупційного комітету.

Ми додатково після підготовки і подання до Верховної Ради доопрацьованого законопроекту, ми додатково звернулися до НАЗК з проханням висловитися, висловити позицію НАЗК щодо врахування зауважень НАЗК і рекомендацій НАЗК в доопрацьованому законопроекті. І ми отримали лист, що редакція проекту закону, нова редакція від 12.03.2021 року, вона враховує рекомендації Національного агентства, які містяться у висновку антикорупційної експертизи до закону, за винятком рекомендацій щодо використання категорій "настільки значним" та "грубо порушені".

Зазначені правові конструкції оціночного характеру дійсно можуть призвести до виникнення корупційних факторів. Але ці правові конструкції, вони вживаються тільки в двох місцях в законопроекті: це абзац сьомий частини першої статті 23 і абзац другий частини третьої статті 25 проекту закону. І саме в цих місцях вони можуть бути прибрані або остаточно визначені з метою усунення дискреційних повноважень органу, який буде надавати висновки за цим законопроектом.

Стосовно того, яким чином саме ми врахували висновки антикорупційної експертизи, то я хотів би, якщо можна, надати слово пану заступнику міністра, пану Руслану Стрільцю.

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Шановні народні депутати, вітаю вас! Доброго дня!

З приводу законопроекту. По-перше, я хотів, маючи нагоду, подякувати взагалі всім депутатам, і депутатам антикорупційного комітету, і депутатам екологічного комітету, і в тому числі НАЗК, яке дійсно ті рекомендації, які були надані, вони були, по-перше, детально пропрацьовані. Після цього ми провели дві такі зустрічі, дві дискусії з приводу законопроекту. Ми дійшли згоди майже по всім питанням, там, де були нечіткі формулювання. Завдяки комунікації досягнуто певного компромісу, тобто стало зрозуміло, що повинно бути, як воно повинно працювати.

Там, де дійсно були такі сигнали з боку НАЗК, ми їх врахували, і на сьогоднішній день, ми маємо, як вже сказав Олег Володимирович, дійсно лист, який каже про те, що фактично п'ять зауважень загальних... І, до речі, ці зауваження, вони синхронні з тими зауваженнями, які були від вашого комітету. Тобто ми усунули всі ці спірні питання, крім питання визначення чітких підстав і перегляду умов анулювання інтегрованого дозволу.

З приводу самих зауважень, які були. Наприклад, колега задавав запитання: висновок про доцільність видачі внесення змін до інтегрованого дозволу. Цей термін взагалі було вилучено з законопроекту, як такий, який фактично не буде впливати на конструкцію законопроекту. Але дійсно наявність такого документу, вона могла призводити до певних корупційних ризиків. Тобто нами було запропоновано і підтримано питання взагалі вилучення такого терміну.

Також було питання щодо подачі оператором установки всієї інформації, необхідної для перегляду та умов інтегрованого дозволу. Ми теж це питання зняли, виключили. Ми доопрацювали механізм встановлення умов такого дозволу, в законі це відобразили.

Врахували зауваження НАЗК щодо надання опції відступу та критерії методики оцінки. Але пані голова казала, про те, що це, можливо, ще

залишається питанням дискусії. Тим не менше, те, що ми проговорювали з НАЗК, то певної згоди ми дійшли.

Фактично те питання, яке залишається на сьогоднішній день, там, де визначити чіткі підстави для перегляду та анулювання умов інтегрованого дозволу, ми просили б народних депутатів нашого комітету доопрацювати ці питання вже до другого читання. Я думаю, що та редакція, яка буде нами запропонована, ми її спільно можемо проговорити, і вже до другого читання це питання можна буде врахувати.

І ще окремо хочу сказати, що цей законопроект передбачає видачу цього інтегрованого дозволу в електронному вигляді.

До речі, от після вашого комітету у мене буде нарада з нашими міжнародними донорами з організації міжнародно-технічної допомоги, яка на сьогоднішній день з вами вже працює над розробкою програмного продукту, який дозволить цей дозвіл видавати в електронному вигляді. При цьому я хочу зауважити всім колегам, що це буде не просто, знаєте, як там скановані папірці, які там будуть подавати через електронну пошту, це вже будуть клікабельні, інтуїтивно зрозумілі кроки – кроки заповнення певної інформації і звернення до певних реєстрів. Тобто там, де ми кажемо не про те, що хтось якийсь підробний папірець завірив печаткою, підписом, відсканував і відправив. Ми кажемо про повну синхронізацію з реєстрами даних, з реєстрами, хто де зареєстрований, яка адреса і так далі, що, по-перше, дасть змогу підприємству мінімум паперу виробляти для того, щоб його отримати. І по-друге, інтуїтивно зрозуміло і виключно витримавши процедуру громадського обговорення вже цей дозвіл буде видаватися по тим критеріям, які будуть і в методиках і будуть зашиті в програмному продукті.

Тобто ми йдемо до того, що ми не просто робимо paperless, ми робимо peopleless. І ми хочемо, щоб, як сьогодні на Diiia Summit 2.0 Президент України Володимир Зеленський сказав, що комп'ютер хабаря не бере і кумів у нього немає. Тому така парадигма у нас. І я впевнений, що прийняття і схвалення цього законопроекту якнайшвидше дасть змогу і дасть фундамент

для того, щоб з'явився дійсно нормальний якісний програмний продукт, який буде повністю відповідати парадигмі Президента України і парадигмі цифровізації української і влади, і суспільства, і бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Руслане.

Я можу тільки усіяко підтримувати ініціативи, спрямовані на..., продовжуючи фразу, paperless і peopleless. Але, на жаль, якщо, поправте мене, якщо я неправильно розумію, зараз в законопроекті нічого подібного немає, а є тільки норма про те, що встановлення граничних викидів і відповідно можливості надання або ненадання відступу, все відбувається повністю на підзаконному рівні, без встановлення хоча б рамкового регулювання на рівні закону.

Я правильно розумію, що НАЗК погодилися із таким підходом?

СТРІЛЕЦЬ Р.О. НАЗК повністю, вже другим листом НАЗК зняло всі свої питання, листом № 59-д9/7-2021/140187 від 24.04.2021 року на ім'я Олега Володимировича Бондаренка.

"Редакція проекту закону враховує рекомендації Національного агентства, які містяться у висновку антикорупційної експертизи до законопроекту. За винятком рекомендацій щодо використання категорій "настільки значним" та "грубо порушив", – тобто оці два терміни є дискусійними, – використовується зазначення "правові конструкції оціночного характеру", що може призвести до виникнення корупціогенних факторів. І вважаємо за необхідне доопрацювати проект Закону та визначити чіткі підстави для перегляду умов та анулювання інтегрованого дозволу".

Тобто інших питань у другому листі НАЗК немає, тобто повторно, в результаті нашого спільного діалогу, спільної і плідної, я вважаю, роботи, більшість питань, значна більшість питань була знята і залишається лише оце одне питання, яке ми пропонуємо доопрацювати до другого читання.

ГОЛОВУЮЧА. В нас присутній пан Сергій Деркач голова відповідного підрозділу НАЗК. Пане Сергію, можливо скажете декілька слів? Пане Сергію, мікрофон у вас вимкнений, на жаль. Ні, не чутно, на жаль, нічого не чутно, я боюся, ми не чуємо вас, пане Сергію. Гарзд, пан Сергій показує, щоб ми рухалися далі, оскільки, на жаль, в нього якісь технічні проблеми із звуком.

Гарзд, колеги, я почула щодо позиції НАЗК у відповідь на моє зауваження. Можливо, в когось із колег є ще коментарі щодо цього законопроекту.

Пане Олексію. Будь ласка, Олексій Красов.

КРАСОВ О.І. Якщо можна, ще таке питання. Згідно пункту 6 частини другої статті 12 умови інтервального дозволу включають зобов'язання періодично, у строки, визначені дозвільними органами, але не раніше ніж один раз на рік, надавати йому на основі результатів моніторингу викидів звіт оператора установи про підтримання умов датованого дозволу. Але надання органу повноваження самостійно визначати строки подання результатів моніторингу є по суті дискреційним повноваженням, яке може породити подвійні стандарти застосування. Скажіть, будь ласка, як це може бути виправлено між першим та другим читанням?

Дякую.

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Дивіться, на мою думку, тут абсолютно не треба нічого виправляти. Чому? Приведу вам такий практичний приклад. Наприклад, підприємство, яке впроваджує найкращі доступні технології, умовно кажучи, йому треба чотири роки для того, щоб перейти до найкращих доступних технологій, зробити певну модернізацію. Для отримання такого дозволу в нашій парадигмі підприємство повинно надати певний план модернізації. І я вам хочу сказати, що на сьогоднішній день така практика є, бо основні

підприємства забруднювачі, коли доводили, скажімо так, свою спроможність знизити викиди, вони дійсно подавали до міністерства, за власною ініціативою подавали певні плати модернізації з термінами, коли вони зроблять той чи інший природоохоронний захід.

І якщо підприємству, наприклад, треба рік, два, три, чотири, сім, то абсолютно нормально, якщо підприємство буде щороку звітувати про проміжні стадії таких модернізаційних або в процесі будівництва, наприклад, нового обладнання. А, якщо підприємство, наприклад, каже, про те, що воно зробить за півроку, тобто незначна модернізація, або за 9 місяців, то вони відповідно подадуть звіт не через рік, а вони подадуть його десь через півроку після завершення.

Тобто тут норма є, на мою думку, є більш рамковою, яка буде охоплювати багато різних, скажімо так, моментів. Тому що якщо підприємство за півроку, наприклад, провело свою модернізацію і не подало там через півроку, то воно не може внести зміни до дозволу, тому що йому треба прозвітувати. Тобто тут питання не тільки обов'язків, а й прав, насправді, суб'єктів господарювання. Тому, на мою думку, і знову таки, це питання дискусійне і воно піднімалося під час дискусій з НАЗК, тобто наша думка співпала, коли розглядали от такі практичні речі.

КРАСОВ О.І. Зрозуміло. Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Олексій Ігорович, скажіть, будь ласка, а на яку статтю ви зараз посилалися, знову ж таки.

КРАСОВ О.І. Одну секунду, пункт 6 частини другої статті 12-ї.

БОНДАРЕНКО О.В. Олексій Ігорович, хотів би зауважити, що у нас стаття 12 складається з однієї частини зараз і ви знову ж таки, подивіться на попередню редакцію.

КРАСОВ О.І. Можливо. Можливо, тому я і сказав, що це зауваження, якщо воно виправлено, скажіть про це, що воно вже виправлено до другого читання.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Пані Анастасія, а я бачу, що пан Сергій Деркач може приєднатися до нас.

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка, пане Сергію.

ДЕРКАЧ С.А. Колеги, доброго дня! Сподіваюсь чути вже?

БОНДАРЕНКО О.В. Так.

ДЕРКАЧ С.А. Супер. Так, я хочу підтвердити, дійсно, що у нас абсолютно була плідна робоча група, на якій ми разом із авторами законопроекту і з експертами пропрацьовували ті рекомендації. У нас було чотири ключові корупціогенні фактори, там щодо і розширення дискреційних повноважень і щодо деяких порушень принципу юридичної визначеності. І залишилось тільки питання з категорії оціночного характеру про які ми зазначили в листі, що вони будуть усунуті, В нас більше зауважень до цього законопроекту не було.

Дуже дякую за плідну співпрацю, бо дійсно ми багато часу приділили для уточнення багатьох вузькоспеціалізованих моментів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Сергію.

Колеги, чи є в членів комітету, будь-якого з присутніх, ще по цьому законопроекту коментарі, питання чи зауваження?

_____. У мене, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. Колеги, щиро хочу також вас просити про підтримку законопроекту 4167, оскільки це є фундамент наших екологічних змін, змін нашої країни. Ми пропонуємо НДТМ, тобто найкращі доступні технології і методи управління.

Раніше існував в державі корупціогенний ризик такий, він і зараз продовжує існувати, коли після того, як на певні дозвільні документи, на установки, які там застарілі, ці дозвільні документи перестають діяти і починають ходити "ходоки" для того, щоб продовжити дію.

Міністр у нас захисту довкілля однозначно висловився, що продовження таких і задоволення таких дозволів більше не буде. Але, умовно кажучи, ці підприємства дуже часто, це найбільші забруднювачі, вони часто є містоутворюючі підприємства або важливі в енергетичній або інших галузях економіки. Тому нам потрібно точно вирішити це питання так, щоб підприємство працювало, але в підсумку мало на меті модернізуватися. Ми можемо згадати Запоріжжя, Кривий Ріг, Дніпро (це ті міста, які дуже забруднені), Маріуполь, ті, які дуже забруднені і в принципі там ідуть негативні наслідки на охорону здоров'я.

Я дуже сподіваюся, що цим законопроектом 4167, якщо його будуть виконувати, ми дійсно внесемо у розвиток нашої держави або в екологізацію нашої держави дуже суттєвий внесок. Тому дуже прошу вас підтримати. І зауваження, точно ми зможемо до другого читання всі ваші зауваження, рекомендації розглянути і спробувати їх врахувати саме на обговореннях у підкомітеті.

Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Ще питання чи коментарі?

Пане Шахов, будь ласка.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, те, що стосовно законопроекту 4167. Я також висловлювався проти цього законопроекту, тому що сьогодні країна не готова за 4 роки модернізувати всі підприємства, які 30 років не модернізувалися. А всі кошти, які практично грабувалися чиновниками за цей період часу, клалися в кишені саме..., розкрадалися екологічні кошти, а не йшли на модернізацію, не було спецфонду. Тепер треба в екологічну сферу бізнесу (малому, середньому та великому) вкласти 10 мільярдів доларів щонайменше і Європа в цьому питанні не допоможе. Європа йшла до екомодернізації 30 років. І в даному випадку під час війни й екологічної скрути в нашій державі нам, до речі, потрібна допомога і треба сьогодні в цей бік дивитися.

Те, що стосовно модернізації великих підприємств і... Я був на нараді у міністра. Я погоджуюсь, що треба це робити. Але зараз в даному випадку, це дуже величезна корупційна складова також і до екоінспекції, і до тих нових органів, які хочуть створити. Дозволи будуть продлевать 7 років, 8 років, комусь будуть руки викручувати. Не хотілось би зазирати наперед, як Ванзі, але так воно і буде.

Хотілось би, щоб якщо модернізується підприємство, то не за цей період часу, який сьогодні пропонують наші колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги! Колеги з антикорупційного комітету, ви почули НАЗК. Він говорить, що практично все враховано, окрім питання, яке дуже просить міністерство дати можливість доопрацювати до другого читання.

Які будуть з цього приводу коментарі?

ІВАНІСОВ Р.В. Пані голово, я теж хочу висловитись з вашого дозволу. Я хочу підтримати свого колегу Шахова і повністю з ним солідарний, бо прочитав цей законопроект. Крім того, загальний аналіз законопроекту свідчить про створення надмірних за оцінками бізнесу обтяжень для вітчизняної промисловості, а економічні наслідки від прийняття законопроекту оцінюються як катастрофічні. Через об'єктивну неспроможність залучити багатомільярдні валютні інвестиції в обмежений чотирьохрічний строк, усі, без винятку, вітчизняні промислові галузі опиняться під ризиком повної зупинки виробництва або закриття. Це дуже хвилює.

_____. А з позиції антикорупційної є зауваження?

ІВАНІСОВ Р.В. З позиції антикорупційної. У зв'язку з дискримінаційним впливом законопроекту на економіку, його положення мають бути узгоджені як мінімум з роботодавцями та профспілками. Порушення порядку підготовки та узгодження проекту акта, який має суттєвий вплив на національну економіку в інтересах іноземних компаній, є корупціогенним фактором.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Романе, ще раз повторіть, будь ласка. У мене, напевно, була проблема із зв'язком, я не почула. Є корупціогенним фактором що саме?

ІВАНІСОВ Р.В. У зв'язку з дискримінаційним впливом законопроекту на економіку його положення мають бути узгоджені з роботодавцями або профспілками. Порушення порядку підготовки та узгодження проекту акта, який має суттєвий вплив на національну економіку в інтересах іноземних компаній є корупціогенним фактором.

ГОЛОВУЮЧА. Про які саме дискримінаційні речі йдеться?

ІВАНІСОВ Р.В. Я вам це надам Анастасія Олегівна.

_____ . Я простими словами перекладу.

Сучасні заводи, якщо будуються, вони будуються по сучасним НДТМ, які ми закладаємо. Багато заводів працюють по старим НДТМ.

Тобто Роман Іванісов говорить, що старі заводи будуть дискриміновані тим самим, що сучасні за НДТМ будуть мати певну перевагу. От десь так.

ІВАНІСОВ Р.В. Саша, я тобі завтра під куполом покажу всі, на мою думку, недоліки, ти подивишся і скажеш, чи правий я, чи ні. Добре?

_____ . Дякую. Добре.

ШАХОВ С.В. Смішного тут нічого нема.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тобто по цьому зауважень... Перепрошую. Колеги, по цьому зауваженні ми зупинилися на чому, що воно буде окремо обговорене з Романом і Олександром?

ІВАНІСОВ Р.В. У нас все буде завтра...

_____ . Ми взяли до уваги. Ми взяли питання це до уваги. І у нас же є там час для спілкування з нашими колегами по цьому питанню.

Рішення комітету є по законопроекту? Так, воно є по законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Да, є доопрацьований законопроект, який на думку НАЗК враховує практично все.

_____ . Зрозуміло.

Якщо можливо, є ще одне питання до пана Руслана.

ГОЛОВУЮЧА. Так, так.

_____ . Стосовно все-таки надання дозвільним органам повноважень самостійно визначати строки. Я правильно розумію, що це означає, що вони можуть і 10 років дати заводу на модернізацію, і 5 років, і 20 років? Тобто, не вбачаєте ви в цьому дискреційні повноваження? Ну якщо якомусь там підприємству дуже буде потрібно великий термін, то вони скористаються цією нормою і отримають великий термін. Якщо підприємство там не йде на контакт, вони отримують термін там 1, 2, 3 роки. Не вбачаєте ви в цьому, от у мене до цього більше було питання стосовно дискримінаційного повноваження вибору самостійно строків оцих результатів?

Дякую.

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Дякую за запитання. Воно насправді, відповідь на нього, зніме дуже багато запитань у майбутньому, мені здається.

Дивіться, я б розклав, по-перше, терміни на дві складові. Перша складова – це чотири роки, це те, що однозначно дається будь-якому підприємству. Тобто це опція, коли ми 100 відсотків даємо чотири роки, якщо підприємство саме не звертається і каже – мені треба всього три. Такі теж є приклади. І я, до речі, хочу навести один з прикладів одного з підприємств, одного з величезних забруднювачів. Це, мабуть, топовий забруднювач країни. І вони, до речі, в кінці 2020 року отримали вже дозвіл по старій процедурі, але досягнувши всіх тих нормативів, які вони брали по зобов'язанням, поставили відповідні очисні споруди. Тобто про що це каже –

про те, що той, хто хоче, той модернізується і той досягає нормальних викидів.

Так от, якщо підприємство звертається і не ставить строк менше ніж 4 роки, то воно у будь-якому випадку отримає чотири роки перенесення. Далі є вже опціональні 7 років. Чому 7 років? Бо це європейська практика. І до 7 років, якщо підприємство обґрунтовує, що йому треба не менше, наприклад, там 7 років, він отримає 7 років. Якщо підприємство економічно обґрунтовує, що йому треба 6 років, отримує 6 років. Найголовніше – це саме економічний аналіз з точки зору того, щоб підприємство забезпечило свою працездатність і забезпечило, скажімо так, частину там екологічної безпеки з дотриманням екологічних показників.

У європейській країнах і європейська Директива 75, на виконання якої в тому числі був розроблений цей закон, вона передбачає оновлення довідників найкращих доступних технологій один раз на 8 років. Тобто кожні 8 років у цивілізованих країнах змінюється НДТМ, змінюються показники, яких треба досягти, і на протязі цього терміну підприємства повинні проводити якісь заходи з модернізації.

Тому казати про те, що ми будемо самостійно вирішувати... Не може дозвільний орган самостійно вирішувати на скільки років, для цього є чітке обґрунтування, яке повинно подати підприємство, економічне обґрунтування, щодо взагалі можливості провадження, воно буде розглядатися колегіально, відповідно певна комісія буде все це розглядати. Враховуючи, що це буде в електронному вигляді, це буде абсолютно прозоро, доступно в тому числі громадськості. І далі вже буде прийматися виважене рішення, зважаючи на певні цифри, на певні дані, які будуть подаватися заявником тобто самим підприємцем.

_____ . А можна ще? Я просто, одну секундочку, доповню. Що до кінця 2021 року міністерство планує усі дозволи, усі документи прийняти виключно онлайн. Тобто, умовно кажучи, ми тим самим також

знижуємо цей корупціогенний фактор чинника, людського чинника в структурі, і дозвіл буде точно надаватися тій комісії, яка... Ну тобто комісії, тобто буде оця онлайн взаємодія.

Дякую.

_____. Олександр Валерійович, я дякую вам за ремарку. Ми дійсно ставимо дуже амбітні цілі насправді.

Що стосується цього інтегрованого дозволу, то я дуже сподіваюся на те, що все-таки шановні депутати підтримають цей законопроект і він знайде підтримку у Верховній Раді, під куполом. І нам вже буде над чим працювати з точки зору, що цей дозвіл з'явиться в законодавчому полі як вже юридичний документ. Але ми, ще раз наголошую, вже працюємо над електронною системою. До речі, хочу сказати, що колеги з ... *(Не чути)* з нами працюють по цьому питанню, це німецьке товариство. Тобто ви розумієте, що у німців дуже все чітко так як треба і термін. Така у нас робота.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, ще питання по суті законопроекту і висловлених до нього зауважень? Колеги? Я в першу чергу зараз членів комітету питаю. Немає, колеги?

ІВАНІСОВ Р.В. Питань багато, але все в другому читанні, Анастасія Олегівна. В другому читанні. Переходимо до іншого питання.

ГОЛОВУЮЧА. Тут одне тільки питання було... *(Не чути)* ...в другому читанні, а решта, як зафіксували НАЗК, з точки зору НАЗК принаймні, враховані в доопрацьованому законопроекті.

Пане Олеже.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівно, я бачу Сергія Васильовича Магєру і пана Мусу Магомєдова, вони хочуть висловитися за корупціоногенними ризиками в цьому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Магомєдов. А потім пан Магєра.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Добрый день, коллеги. Мы будем рассматривать этот законопроект в экономическом комитете 19-го числа. И я буквально два слова и две цифры, а затем я перейду... У меня есть пять замечаний по коррупционным факторам. И я, как и обещал... *(Не чути)* ...и в ваш комитет, и в экологический комитет.

Я вам хочу сказать одно. Этот закон в том виде, в котором сейчас, если будет принят, он лишит нас целой отрасли, которая называется "коксохимия" В Украине 29 батарей, каждая батарея стоит, построить новую батарею стоит 500 миллионов долларов. 500 миллионов долларов одна батарея. То есть для того, чтобы мы по выбросам дотянулись до европейцев нужно 15 миллиардов долларов на строительство батарей.

Украина в состоянии строить одну батарею за два года. Быстрее не получается, это есть, так сказать, практика Алчевского коксохимзавода и Криворожского коксохимзавода. То есть на две батареи уходит 3,5 года на строительство.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Пане Магомєдов, вибачте, що я вас перебиваю. Чи можу я попросити вас рухатися ближче до зауважень щодо корупційних...

МАГОМЕДОВ М.С. Я отниму у вас еще 30 секунд и перейду. Хорошо? 30 секунд.

И с учетом декарбонизации, которую сейчас начала Европа, на нее выделяется 1 триллион евро для того, чтобы и промышленность двигалась дальше по Green Deal.

Вопрос. Каким количеством денег наше государство собирается помогать нашей промышленности? Ответа на этот вопрос нет ни у кого. И, на мой взгляд, его не будет. Поэтому, при принятии решения, надо учитывать и эту часть тоже.

Если же не говорить о коррупциогенных факторах, первое – это використання оціночних суджень правових конструкцій, якими неможливо оцінити, що дозволить чиновникам зловживати своїми правами.

Я не согласен с тем, что оценочные суждения убрали, они есть в этом законопроекте и я скажу, в каких конкретно статьях. Затем, отсутствие четких критериев для принятия решений дозвільного органу про відмову в наданні відступу. Здесь тоже прописано таким образом, что, скажем, здесь есть противоречие в двух статьях законопроекта между первой статьей... статьи 15.

ГОЛОВУЮЧА. Ми це вже обговорювали.

МАГОМЕДОВ М.С. Не все обговаривали, не все.

Затем про антиконституционные повноваження было сказано... Я опять пришлю с указанием на конкретные статьи, чтобы это не было голословно. И выведение інтегрованого дозволу з-під дії Закону України про дозвільну систему в сфері господарської діяльності. Я считаю, что здесь тоже есть полноценный коррупциогенный... *(Не чути)*

Я, как и обещал, все это отправлю в два комитета, чтобы была возможность посмотреть. Но еще раз – 15 миллиардов и 50 лет на то, чтобы построить батарею у нас нет. Через 7 лет придется закрывать батареи. И в Авдеевке... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, ми вас почули. У мене одне лише зауваження. Я би хотіла просто вам нагадати, що у нас відбувається засідання комітету і воно має відбуватися державною мовою.

МАГОМЕДОВ М.С. Я вибачаюсь. Я вивчаю державною мову кожен день, кожен вечір. Вибачаюсь, в наступний раз...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пане Сергій Магера, будь ласка.

МАГЕРА С.В. Враховуючи... Зараз. Мене чутно? Враховуючи те, що у членів Комітету антикорупційного вже були запитання по прийняттю рішення про строк. Бо зараз міністерство каже, що буде прислухатися до тих заявників, які подають на інтегрований дозвіл, ну отут і буде відбуватися. А якщо не буде погоджуватись міністерство, чи хто там буде приймати рішення по строкам, яке підприємство просить надати дозвіл на зміни, на поліпшення чи там на реконструкцію свого підприємства. Що тоді буде? Я погоджуюсь з тою думкою, що тут є корупційні ризики. Це не прописано в законопроекті і як можна це змінити до другого читання, не зовсім понятно. Це по-перше.

І по-друге. Я також вважаю, що треба всім дослухатися до думки нашого РНБО по поводу того, що є загроза економіці. Ну це по антикорупційним питанням.

Ще 26 лютого я подав зауваження, ну вони не були враховані. Дякую за можливість, щось озвучити.

БОНДАРЕНКО О.В. Сергій Васильович, якщо можна, я відразу відповім. Стосовно загрози до економіки, про що казав лист РНБО. Цей лист вже був спростований наступним листом РНБО. РНБО вказало в цьому листі на адресу комітету, що ті пропозиції екологічного комітету щодо врахування

зауважень РНБО є прийнятними, які були нами наведені, і РНБО вважає, що цей законопроект є таким, що може бути поданим до зали.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Олеже.

Колеги, по цьому законопроекту ще є питання чи зауваження?

Пане Руслане, буквально 30 секунд, бо ми і так вже вийшли за рамки нашого регламенту.

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Дякую.

30 секунд з приводу коментаря, що може надаватися. Насправді після звернень і народних депутатів і після доопрацювання з НАЗК і ваші зауваження комітету, слова "може надаватися" (оце про ті 7 років, про які я казав) вже замінено "що надає, якщо розрахунок відповідає певним критеріям". Тобто тут корупціогенний ризик повністю знівельований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. А критерії визначені в законі?

СТРІЛЕЦЬ Р.О. В законі критерії не визначено.

_____. Підзаконка? Знову підзаконка, так?

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Да. Підзаконка.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто це те, що я говорила, що критерії будуть визначені на підзаконці?

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Саме так. Це ваша ремарка.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, я мушу свою особисту думку озвучити. Попри те, що НАЗК погоджується, мені видається все-таки доцільним встановити хоча б базове рамкове регулювання на рівні закону, інакше, ще раз повторюся, ми матимемо ту саму дискрецію, про яку комітет говорив у своєму виступі до першого варіанту законопроекту, просто перенесену на рівень підзаконки.

Да, пане Руслан, будь ласка.

СТРІЛЕЦЬ Р.О. Шановна пані голово, якщо буде ваша ласка на всю цю історію, то до другого читання можна все це доопрацювати і в тому числі з вами узгодити ці позиції. Ми готові навіть окремо презентувати наші напрацювання. Тим більше, що вони фактично, скажімо так, вже виписані, готові, можемо окремо потім зустріч, щоб узгодити ці позиції. Але до другого читання це прискорило б значно процес екологізації нашої промисловості і все-таки покращення якості довкілля.

ГОЛОВУЮЧА. Я вас почула. Дякую дуже.

Колеги, ми можемо закінчити обговорення по цьому законопроекті?

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Шановна пані голово, а можна міністр ще захисту довкілля Абрамовський, буквально 10...?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка. Нам просто повідомили, що ви у відпустці.

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. З такого приводу прибув з відпустки.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Я хотів би сказати щодо дискреції, про яку зараз говорили, що може бути чи в підзаконному вторинному законодавстві прийняті оці підстави для надання відступу. Я хочу сказати, що ми навіть, коли розмовляли з РНБО ми проговорили, що такі основні засади будуть прописані до другого читання. Там є можливість є відповідна стаття, прописати основні засади. Ну наприклад, якщо там економічний вплив на довкілля перебільшує, наприклад, економічні розрахунки щодо впровадження певних технологій на цей час за рахунок дороговизни технологій ще чогось. Тобто ми це проговорили, ми можемо це врахувати. І з секретарем це проговорювали, і РНБО. Питань нема і воно ніяк не вплине. В принципі, ми готові до того, щоб прописати такі основні засади.

Дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Наостанок я хочу додати. Знову ж таки, Анастасія Олегівна, враховуючи ті зауваження, що надавалися від антикорупційного комітету та від НАЗК, при підготовці до повторного першого читання, ми і цю частину стосовно надання відступу також прописували в нашому законопроекті. Коли ми зараз кажемо, що ми передаємо частину повноважень на рівень уряду, то ми надаємо саме частину повноважень.

А стосовно вимог до надання відступу, ми зазначили, напряду зазначили в законі, що підстави для надання відступу. Тобто відступ надається у випадках, передбачених законом, і перелічуються ці випадки, на підставі яких надається висновок, відступ. Якщо надана оператором, а саме оператори установки і саме власники цих установок надають висновки стосовно того, що можливо зробити, тобто оцінка відступу. І вже базуючись на тій оцінці відступу, що надається операторами установки, міністерство робить такий висновок. А стосовно того, що передається на рівень Кабміну, то на рівень Кабміну були передані вимоги щодо розроблення форми змісту оцінки відступу. А самі підстави для відступу, вони саме згадані і встановлені законом. Це у нас стаття 13 частина друга законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Я бачу. І, чесно кажучи, мені здається, це редакція, яка не дуже змінилася порівняно із редакцією першого законопроекту, до якої було зроблено зауваження.

Фактично тут йдеться про те, що, як ви справедливо сказали, має при ухваленні цього рішення покладатися суб'єкт ухвалення рішення на розрахунки, які надані операторам установки, тобто особи, яка за визначенням зацікавлена в отриманні цього відступу. І обґрунтувати має зацікавлена особа, що досягнення нормативів граничнодопустимих викидів приведе до непропорційно високої вартості порівняно із перевагами для довкілля у зв'язку з географічним розташуванням і технічними характеристиками. Оці ви маєте на увазі критерії?

БОНДАРЕНКО О.В. Да. Саме так. Якщо ми зараз прибираємо і цю норму...

ГОЛОВУЮЧА. Я не пропоную прибрати цю норму. Я пропонувала від початку зробити регулювання більш передбачуваним і зрозумілим. Що таке "непропорційно висока вартість"? Що таке "у зв'язку з географічним розташуванням та місцевими екологічними умовами установки"? Я, безумовно, не претендую на жоден рівень експертизи в цих питаннях, але з того, що я знаю про антикорупційну експертизу, мені видається, що тут достатньо багато простору погодитися або не погодитися суб'єкту ухвалення рішення з пропозиціями зацікавленої сторони, а саме оператора установки, тобто суб'єкта господарювання.

БОНДАРЕНКО О.В. Ну скоріш навпаки, тут достатньо багато простору для того, щоб оператор установки подав заяву на надання відступу, або не подавав таку заяву. Тобто це повноваження стосується саме оператора установки.

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Пані голово, ще може пояснити міністр захисту довкілля – можу ще пояснити щодо географії. Тобто, якщо ми розглядаємо вплив за географічними ознаками, то наприклад, вплив для Маріуполя по перевищенню якихось там ГДК, і вплив, такий самий вплив для там Тернопільської області він абсолютно різний. Бо, наприклад, екосистема Тернопільської області, для них це буде згубний вплив. Для екосистем Маріуполя, ми розуміємо, наприклад, чи там Донецької області, ми розуміємо, який вплив буде надмірний. І я пропоную все ж таки це залишити Кабінету Міністрів, щоб визначити оці показники щодо впливу на різні екологічні системи, тому що вони різні. В Європі саме так. В європейських Альпах важко буде збудувати металургійний комбінат... *(Не чути)* або він буде відповідати там якимись космічним технологіям. Але, наприклад... *(Не чути)* можна зробити це, бо там промисловий район і вплив на екосистеми того регіону, він буде там мінімальним чи там ненадмірним, чи... *(Не чути)* Тобто ми не зможемо це пояснити в будь-якому випадку і на вторинному законодавстві врегулювати. Це дуже важко буде врегулювати в законі.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Романе, я не зрозуміла, бо перед тим ви погоджувались, що це треба на рівні закону врегулювати, чи я помилилась?

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Так-так, головні питання. Тобто, наприклад, що якщо вартість впровадження технологій на теперішній час за рахунок дороговартісних технологій, наприклад, буде неспіврозмірна з покращенням довкілля, то це буде підставою для відступу. Насправді в директиві ще більш конкретно прописано. Але ми розуміємо...

ГОЛОВУЮЧА. ...вартість і співмірність буде хто, документи на основі...?

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Кабінет Міністрів. Бо Кабінет Міністрів це має робити обов'язково. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. І в кожному випадку він буде оцінювати розрахунки. За основу беруться розрахунки, подані суб'єктом господарювання?

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р. Абсолютно. Але вони будуть в контексті того порядку, який буде розроблений Кабінетом Міністрів, так є завжди. Єврокомісія теж визначає оці підстави для відступу, ніяк не як Європарламент.

ГОЛОВУЮЧА. Я не кажу, що ми маємо визначити підстави для відступу. Я кажу, що рамки ухвалення рішення органу влади і критерії ухвалення цього рішення мають бути зафіксовані в законі.

Гаразд. Ми обмінялися позиціями. Для того, щоб ми могли ще один закон обговорити, я пропоную цю дискусію наразі закінчити.

Позиція екологічно комітету, я правильно розумію, що ви врахували все, що можна було врахувати, і плануєте рухатись з цим на перше читання. Правильно? Пане Олеже?

БОНДАРЕНКО О.В. Саме так.

ГОЛОВУЮЧА. Тут вже комітет не пропоную ніякої дискусії. Поза правками на друге читання. Правильно я розумію?

БОНДАРЕНКО О.В. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже вам дякую.

Гаразд, Колеги, ще один законопроект, останній, ми сьогодні планували обговорити. Я би пропонувала, насправді, його максимально

коротко обговорити, оскільки детально він був обговорений на минулому засіданні антикорупційного комітету за участі пані Юлії Овчинникової, яка є представником авторського колективу.

Законопроект (реєстраційний номер 4461) щодо території Смарагдової мережі. Детально комітет це обговорював на своєму засіданні. Було ухвалено рішення комітету щодо наявності корупційних ризиків у цьому законопроекті.

А корупційні ризики з наступним пов'язані: наявність нечітких формулювань, оціночних фактично, як то "суттєво сприятиме", "значна кількість викидів", "недостатня інформація" і так далі. Далі: відсутність визначеного алгоритму дії і можливість для посадових осіб уповноваженого центрального органу на свій власний розсуд приймати рішення. Далі: відсутність на рівні закону визначених критеріїв ймовірності негативного впливу переліку видів діяльності, стосовно яких необхідно здійснювати оцінку впливу на території Смарагдової мережі; механізм відбору осіб, які здійснюють підготовку звіту з оцінкою впливу на території Смарагдової мережі. На підставі цих зауважень комітет зробив висновок щодо наявності корупційних ризиків.

Пані Юлія, я могла би запропонувати вам просто максимально коротко окреслити, як ви пропонуєте, з огляду на це, далі рухатися по законопроекту?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Так, пані Анастасія. Дозвольте. Буду максимально лаконічна. Дякую.

Шановні колеги, ми проаналізували, і дякую Комітету з питань антикорупційної політики, разом з міністерством, разом з авторським колективом і висновки... І знову ж таки ми хотіли наполягти на тому, що більшість цих зауважень, які були озвучені представниками комітету, вони якраз відображені у висновку НАЗК. Я не знаю, чи присутній зараз пан Сергій Деркач, ми разом з ним опрацювали всі, кожне зауваження разом з авторським колективом.

Зазначу, що ці виправлені зауваження до другого читання були представлені в нашому комітеті. Комітет наш прийняв рішення і направив в зал, підтримавши цю редакцію зі змінами і з врахуванням зауважень НАЗК. Були 4 основні блоки. Перед вами є вся контактна інформація.

Зазначу одне, які були враховані зауваження відповідно НАЗК.

По-перше, враховані аргументації щодо формулювань, які мають оціночний характер, в першу чергу були шляхом визначення основних засад тих критеріїв. Це також детально проговорили.

Далі. Це якраз враховані рекомендації правової невизначеності шляхом виключення положення щодо обґрунтованих підстав та недостатності інформації для прийняття рішення.

Третій блок. Враховані зауваження щодо вимог до кваліфікації осіб, які проводять безпосередньо процедуру оцінки впливу на Смарагдову мережу.

І четвертий блок – це якраз врахували питання дискреційних повноважень посадових осіб шляхом виключення частини шість статті 12, що стосується інформації щодо обсягу досліджень.

Зазначу, що були зауваження від різних інституцій, громадських організацій. Ми намагалися все деталізовано зважити, подивитися, наскільки ми можемо їх врахувати.

Що стосовно антикорупційної політики, всі зауваження НАЗК ми реально можемо врахувати до другого читання, і законопроект з будь-яким корупціогенним ризиком до другого читання не вийде.

Зазначу останній момент такий, що, колеги, чому важливо прийняти законопроект... *(Не чути)* Те, що це європейські зобов'язання і імплементація директив, ми всі про це знаємо. Але зараз відбувається, ми знаємо, ринок землі і виставляються на торги території. На прикладі двох областей, Миколаївської і Херсонської, ми зараз відпрацьовуємо: 60 відсотків – це Смарагдові території, це території перспективні для заповідання. І це не захист всіх територій, це окремі види і окремий вид діяльності, що впливає на його існування. Тому звертаюся до вас, шановні

колеги, все-таки обговорити і надати можливість змінити і внести всі відповідні зміни до другого читання.

Від НАЗК ми отримали повторний лист, що якщо ми ці враховуємо відповідно до рішення комітету, питань в НАЗК до законопроекту немає.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юлія, дякую.

Я відкрила рішення вашого комітету. Тут написано просто загалом про врахування пропозицій НАЗК. Я правильно розумію, що ви не робили жодних конкретних рекомендацій щодо того як і які зауваження НАЗК або нашого комітету врахувати?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Ми робили. Ми зробили відповідну таблицю, ми її також надали, яким чином будуть вносити... Ця таблиця була надіслана в НАЗК. Я можу продублювати, там є конкретно вже... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. На жаль, в рішенні комітету ніякого посилання на цю таблицю немає. Тому з рішення принаймні не впливає, які саме і яким чином пропозиції ви будете враховувати. Рішення комітету від 14.04.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Рішення комітету якого мається на увазі, екологічної політики?

ГОЛОВУЮЧА. Так. Вашого.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Там прописано, наприклад: преамбулу викласти в такій редакції; яким чином ми міняємо частину... статті 10 проекту в наступній редакції. *(Не чути)* ...конкретно було прописано в редакції...

Якщо глянути, це сторінка... Зараз я вам скажу. Сторінка... З 5-ї сторінки починаючи, якраз 6-а. З 6-ї сторінки, починається там 5-а, 6-а, 7-а сторінки рішення.

"З метою врахування рекомендацій НАЗК," – цей абзац починається. І далі в преамбула проекту закону, висновки...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юлія, я просто мушу вам повідомити, що в карті законопроекту 4461 на сайті Верховної Ради України висить один висновок комітету від 14 квітня, в якому всього три сторінки.

БОНДАРЕНКО О.В. Юлія Юріївна, Анастасія Олегівна, ви кажете про різні документи. Є рішення комітету, а є висновок комітету, який був оприлюднений на сайті.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Я рішення читаю.

БОНДАРЕНКО О.В. Це було в рішенні. А у висновку комітету, який був вивішено на сайті, це не згадується.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Рішення комітету, яке не оприлюднене в карті законопроекту, яке ви описуєте на словах.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Олеже Володимировичу, тобто рішення не розміщено?

БОНДАРЕНКО О.В. Зараз я передивлюся.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Пані Анастасія, мені достатньо складно це коментувати. Я думаю, що це просто технічна помилка, Олег

Володимирович. Зазвичай у нас в процесі комітету комітету все викладається вчасно.

ГОЛОВУЮЧА. Які будуть питання у решти колег?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Є офіційний запис. Ми можемо все підняти, якщо потрібно, це все зафіксовано.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тут питання не в тому, щоби ви прозвітували нам, а в тому, щоби в карті законопроекту максимально повно було відображено...

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Абсолютно погоджуюсь, пані Анастасія. Ми це все це зафіксували.

БОНДАРЕНКО О.В. Ваше зауваження зрозуміле.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Пане Олеже, прокоментуйте, будь ласка. У нас же все це зафіксовано в рішенні. Я ж не придумую...

БОНДАРЕНКО О.В. Повністю все зафіксовано. Ще раз кажу, в рішенні це було зафіксовано. Можливо, ми це не зауважили саме у висновку у зв'язку з формою висновку. Можливо, так. Але я зараз перевірю.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, форма висновку якраз і передбачає, що у висновку буде зафіксовано все, що комітет, (власне, висновок на перше читання), все, що комітет вважає за потрібне зробити до другого читання.

БОНДАРЕНКО О.В. Це в рішенні. Це в рішенні комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Не оприлюдненому.

БОНДАРЕНКО О.В. Ну на сайті воно не оприлюднюється, воно зачитується при розгляді у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧА. Це протокольне у вас рішення, ви хочете сказати?

БОНДАРЕНКО О.В. Ні. Анастасія Олегівна, я розумію ваше питання.

ГОЛОВУЮЧА. Як саме, які документи ви оприлюдните і де, що фіксуєте, бо, чесно кажучи, мені як голові комітету трошки... Ну я не знайома з такою опцією, як рішення комітету, яке є, але його нема і воно не включено у висновок.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, ми зараз кажемо про два різних документи. Ви як голова комітету, ви знаєте, що ви підписуєте і рішення комітету, і висновок комітету, який розповсюджується на сайті Верховної Ради.

Якщо ви переглянете свої рішення у вересні, то ви побачите, що не завжди текст висновку..., або завжди текст висновку не збігається з текстом рішення. Текст рішення...

ГОЛОВУЮЧА. Якщо я підписую, то я такого не знайду, пане Олеже.

БОНДАРЕНКО О.В. Ну давайте ми ще раз переглянемо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Я просто так детально цьому приділила час, бо у нас тоді не зовсім є предмет для обговорення. Бо, на жаль, ваше рішення, воно недоступне для

нас, ми його не бачимо в карті законопроекту. І тому предметно говорити про врахування тих чи інших пропозицій я принаймні не можу...

БОНДАРЕНКО О.В. Скоріше за все, воно надсилалося на ваш комітет окремим листом.

ГОЛОВУЮЧА. Мені ще поки про таке невідомо. Я перевірю в секретаріаті.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, у нас пан Олексій Красов і пан Сергій Деркач тримають руку.

ГОЛОВУЮЧА. Да, пан Олексій, і потім пан Сергій.

КРАСОВ О.І. Дякую.

Ми цей законопроект обговорювали наа минулому засіданні, там було дуже багато речей проговорено. Тому ми дуже сподіваємося і чекаємо, що ті рішення, які будуть приймати, автори законопроекту все ж таки почують нас не тільки з позиції того, що написана НАЗК, а з того, що зробили мої колеги по комітету з точки зору антикорупційних факторів. Тому що їх було багато, і прописати детально і чітко в нашому висновку комітету немає можливості, тому що корегувань, скажемо так, було багато з точки зору і корупційних факторів, дискрецій і тих речей, які не мають чіткої визначеності. І таких речей не було і у висновку НАЗК. Тобто висновок НАЗК мав свій текст, свої зауваження. Тому будемо чекати, коли ми зможемо проговорити, яким саме чином зможуть бути вирішені ті чи інші корупційні фактори, корупційні ризики.

А той законопроект, який маємо зараз в тому читанні і в тому тексті, який ми бачимо, я ще раз повторюю, що той висновок, який надали стосовно цього законопроекту, я вважаю, що він не те, що містить, а містить в багатьох

частинах його, тому коли буде наступне обговорення, тоді ми будемо чекати на це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Нехай Пан Сергій, а я потім прокоментую.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Сергій, будь ласка.

ДЕРКАЧ С.А. Я хочу дві секунди сказати, що, дійсно, ми отримали від комітету рішення від 14 квітня, воно на восьми сторінках. Проаналізували. І, дійсно, всі рекомендації, які ми проговорювали, оскільки ми теж створили робочу групу, і дякуючи пані Юлії було багато експертів зовнішніх, ми досить якісно підійшли до, скажімо, виписування норм, враховуючи наші рекомендації. Тому у нас, в принципі, немає зауважень.

У нас одне з ключових зауважень – це щодо критерію відсутності негативного впливу на території Смарагдової мережі. Але ці критерії виписані. Єдине, що я хочу звернути увагу на лист Європейської бізнес асоціації, тому що вона також запропонувала свою редакцію цих критеріїв в статті 14. І нам здається навіть, що це навіть більш детальніше, якісніше описані ці критерії і теж можна в принципі взяти собі до прикладу. І, крім цього, в листі ІВА запропонували деякі пропозиції, які в частині не стільки антикорупції, а скільки дерегуляції. І теж, можливо, має сенс переглянути.

Але з нашого боку та пропрацьована робота і те рішення, яке ми отримали з тими редакціями, в нас, в принципі, немає більше зауважень, не буде зауважень, якщо воно буде все так, як прописано в рішенні з тими формулюваннями в частині корупціогенних факторів.

Дякую.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Пані Анастасія, дозвольте прокоментувати швидко?

Дякую за зауваження, пан Олексій. Дійсно, під час засідання антикорупційного ми зафіксували всі, разом з командою, всі зауваження, опрацювали, подивилися. Ми завжди з проєкції, наскільки ми можемо це врахувати в другому читанні. Більшість практично по понятійному апарату, по окремим нормам, по дерегуляційним. Тобто все це ми, дійсно, врахуємо до другого читання. І залучимо, мабуть, ще більше коло експертів. І знову ж таки не вийде жодна норма, яка буде містити будь-який корупціогенний ризик, до другого читання.

А, пане Сергію, дякую за ваше побажання, зауваження, за співпрацю. Ми обов'язково врахуємо. Ще раз переглянемо на той аспект, який колеги з Європейської бізнес асоціації прислали, дуже деталізовано, залучимо всіх і переглянемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, ще хтось хотів висловитися щодо цього законопроекту?

БОНДАРЕНКО О.В. Може, ми надамо слово бізнес-асоціаціям?

ГОЛОВУЮЧА. У мене просто один короткий коментар, колеги. На жаль, у нас по цьому законопроекту зараз максимально непередметна дискусія, бо фактично вона зводиться до того, що є формулювання, яких нема у висновку комітету, і НАЗК їх отримує, а ми нічого з цього приводу сказати не можемо...

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Пані Анастасія, я також вам відправляла перед засіданням антикорупційним. Можливо, це буде коректніше, щоб це було оприлюднено. Абсолютно погоджуюся. І пан ... *(Не чути)* теж подивиться.

ГОЛОВУЮЧА. Зараз хочу звернути увагу, ви могли надсилати листа із вашими попередніми позиціями. Все, що не відображено у висновку, не вважається таким, що будь-яким чином схвалено Верховною Радою у разі ухвалення рішення щодо підтримки законопроекту в першому читанні. Або, простіше кажучи, якщо це не відображено у висновку, то це має вплив на текст другого читання рівно нульовий, окрім доброї волі комітету. Розумієте, про що я говорю?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Я направляла саме рішення.

БОНДАРЕНКО О.В. Трохи не так, Анастасія Олегівна. Якщо термінологічно, то я хотів би зауважити, що все ж таки у нас є рішення. А от наскільки це рішення імплементовано у висновку, це вже питання до секретаріату. Зараз я подивлюся. *(Шум у залі)*

Все ж таки, коли висловлюється думка комітету, вона висловлюється не у висновку, а в рішенні. А висновок – це вже те, що оприлюднюється безпосередньо комітетом.

Але я розумію ваше зауваження, що саме висновок, він містить в собі позицію комітету, остаточну позицію, яку мають почути, побачити всі, хто бажає приймати рішення. Я розумію, про що ви кажете.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Ми вже дуже суттєво, насправді, перевитратили час, якщо можна так сказати, який ми планували для сьогоднішнього нашого засідання, колеги. Тому, оскільки щодо цього законопроекту, власне, ми лишаємося на позиції, що має бути оприлюднено рішення комітету, і виходячи із цього рішення, ми можемо далі відповідно визначатися по наступним крокам по законопроекту.

Чи щось по суті дискусії хтось хоче додати? Я бачу пан Шахов. Хто ще? Бачу тільки пана Шахова піднята рука. Пані Олена, перепрошую, не

помітила. І пані Олена Криворучкіна. Колеги, якщо можна до хвилини, щоб ми вже переходили до...

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, в цьому законопроекті є багато недоопрацювань, закон дуже сирий. Ми про це говорили на комітеті. І питання були наступного чину, що НАЗК саме зробило багато зауважень.

Чомусь сьогодні ми розглядаємо саме в такому сирому вигляді законопроект, який можна допрацювати в комітеті без правок. От зараз ми приймаємо рішення, а потім ніякими правками ми не виправимо цю ситуацію.

Моя позиція. Я дуже вдячний колегам, які працювали над цим законопроектом, міністерству щодо законопроекту. Але в даному випадку приймати в такому сирому вигляді його не можна, треба допрацювати в комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пані Олена Криворучкіна.

КРИВОРУЧКІНА О.В. Колеги, доброго дня. Я абсолютно не погоджуюся з позицією свого колеги пана Сергія Шахова. До опрацювання проекту було залучено широке коло стейкхолдерів, висококомпетентних спеціалістів.

Законопроект спрямований виключно на збереження природних оселищ та видів флори і фауни. Якщо це заважає розширенню відвалів, якщо це заважає розширенню господарської діяльності шкідливої на тих невеликих територіях, на яких збереглися всього 300 особин бурих ведмедів, 500 особин рисі, далі сірих журавлів там теж небагато, з яких 200 померло внаслідок ...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, я перепрошую. Давайте триматися в рамках питання про наявність чи відсутність корупційних ризиків законопроекту.

КРИВОРУЧКІНА О.В. Добре. Те що я чула, і те що я читала, що це певні неточності. Виключно вважаю, що ці неточності до другого читання ми разом колегіально зможемо усунути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Я бачу, що тримає руку пані Ольга Бойко з Європейської бізнес асоціації. Пані Ольго, 30 секунд буквально.

БОЙКО О. Дуже дякую, пані Анастасія. Дійсно у нас були зауваження до цього законопроекту і, власне, чому ми звернулися сьогодні напряму до НАЗК, тому що протягом двох зустрічей, які у нас були з представниками комітету, на жаль, нам не вдалося відобразити наші зауваження в тексті законопроекту.

І у нас було п'ять основних питань щодо невизначеності та відверто відсутності критеріїв щодо здійснення або нездійснення оцінки впливу на території Смарагдової мережі, чи включення, чи не включення його до оцінки впливу на довкілля. А також щодо такого важливого поняття як здійснення оцінки впливу на території Смарагдової мережі після того як компанія придбала на аукціоні висновок, спецдозвіл на користування надрами. В такому випадку може виявитися, що досить цікавим буде рішення і коштовним для компанії щодо того, щоб потім у висновку на оцінку впливу на території Смарагдової мережі все ж не було вказано, що діяльність та чи інша може мати вплив.

Тому, як би у нас всі зауваження були надіслані і ми сподіваємося, що вони будуть враховані до позиції комітету і, власне, відображені в законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, ми обмінялися думками щодо цього законопроекту.

ЯКИМЕНКО П. Анастасія Олегівна, можна? Я підіймав руку. Це Якименко Павло. Теж сказати... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Буквально 30 секунд.

ЯКИМЕНКО П.В. Я хочу сказати те, що це дуже важливий законопроект, і я як член екологічного комітету це дуже добре розумію. Але я не згоден з кількома колегами з нашого комітету стосовно того, що до цього законопроекту було включено багато різноманітних стейкхолдерів. Тому що проблема в тому, що ні один центральний орган влади, окрім ... *(Не чути)* і було до нього надано, в тому числі і корупційних. Тому я би все ж таки просив колег звернути на це увагу і дослухатись не тільки до зауважень від НАЗК, а й до інших різноманітних профільних асоціацій, які висказували свою думку стосовно цього законопроекту.

Дякую.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Пані Анастасія, а можна швидкий коментар?

Ми опрацьовуємо... Я дякую Павлу за коментар. Ми опрацьовуємо разом зараз з Держгеонадрами, ще раз переглядаємо всі зауваження колег і асоціацій і все. Тобто це абсолютно реалістично врахувати, дискусійні норми, після обговорень все-таки ми знайдемо оптимальний варіант. Тому

продовжується обговорення і ми щиро віримо в те, що буде загальна і спільна версія для...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дякую дуже, я просто змушена відзначити, що останні декілька виступів, вони більше стосуються організації роботи екологічного комітету, для якої вам точно непотрібне зібрання антикорупційного комітету.

Пане Олексію, по суті зауважень?

_____. Дуже коротке питання, зауваження були на минулому тижні. У вас є листи підтримки з якоїсь асоціації, цього законопроекту?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Так, у нас є лист підтримки. По-перше, ви зараз за громадськість запитуйте.

_____. Друге питання – громадських організацій, підняла Олена...

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Національна академія наук України, я за наукові інституції, Інститут ботаніки і Інститут зоології, віце-прем'єр, зрозуміло. Щодо громадськості, це буде, як на сьогодні, це спільний лист "Екологія", "Права людини", Українська природоохоронна група – це асоціації, які формують концепт екологічної політики. Ці організації підтримують.

І зараз продовжується, наскільки я знаю, відкрито, через громадськість знаю, збір підписів щодо підтримки цієї ініціативи і там вже більше 30 осіб, різних організації. Тому він вже буде направлений на всіх, я думаю, депутатів і це вже громадське буде рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юлія, дякую дуже.

Колеги, я пропоную підсумовувати результати нашого засідання. Отже, колеги, ми домовилися з вами щодо наступного.

Щодо законопроекту 3091 (доопрацьованого) ми домовилися створити неформальну робочу групу, яка би вийшла на більш конкретні пропозиції щодо доопрацювання цього законопроекту.

Ці пропозиції можуть бути враховані. Пане Олеже, правильно?

БОНДАРЕНКО О.В. Правильно.

ГОЛОВУЮЧА. Щодо законопроекту 3200, позиція екологічного комітету, що зауваження Комітету з антикорупційної політики повністю враховані, ніяких додаткових дій ми не вчиняємо.

БОНДАРЕНКО О.В. Саме так.

ГОЛОВУЮЧА. Звучало зауваження від членів антикорупційного комітету щодо прозорості розподілу коштів, які надходять як плата за користування угіддями, я так загалом скажу, і це велике питання, і викликало велику дискусію. Можливо, ми опрацюємо в комітеті або в підкомітетах відповідних нашого комітету це питання і надішлемо вам пропозиції щодо врегулювання цього питання.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Третій законопроект у нас на розгляді – 4167 доопрацьований.

Колеги, по ньому пропозиція екологічного комітету така, що зауваження мають бути враховані у другому читанні. Разом з тим, колеги, мені здається, правильним було б, якби ми могли б у неформальному

робочому режимі хоча б попередні формулювання цих поправок до другого читання пропрацювати з тим, щоб на перше читання ми могли виходити вже виключно із розумінням, що саме і в якому вигляді може бути запропоновано на друге читання.

Чи приймається такий підхід?

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, ми спробуємо на протязі двох-трьох днів надати такі пропозиції.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, я правильно фіксую домовленості? Я не бачу зауважень щодо того, що неправильно.

Щодо законопроекту 4461, колеги, тут в чат скинули рішення комітету. Я мушу звернути увагу на те, що в картці законопроекту на сайті відповідно Верховної Ради висить висновок комітету від того ж числа, але іншого змісту і на сторінок п'ять напевно коротший. Я дуже прошу колег розібратися, як так сталося, і оприлюднити правильний висновок комітету. Бо без цього у нас, чесно кажучи, дуже теоретичне, точніше не теоретичне, а непередметне вийшло обговорення цього питання. Тому я навіть не зовсім розумію, як його підсумувати.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую за зауваження, Анастасія Олегівна.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я правильно підсумувала наші домовленості?

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Я перепрошую, по 4461, Олеже Володимировичу, можливо, до вас. Як будемо приймати рішення хоча б якесь, орієнтовно? Тому що достатньо складно зрозуміти...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юлія, ми насправді, мені здається, ніякого рішення тут не можемо прийняти...

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Зрозуміло. Але хоча б орієнтуватись на що нам.

ГОЛОВУЮЧА. Ми по всіх законопроектах пройшлися конкретно по нормам, а по цьому законопроекту ми, власне, по жодній нормі, формулюванню і уточненню на друге читання не проговорили, не дійшли згоди.

Колеги, мені здається, що по цьому питанню у нас фактично немає рішення. Ми маємо вивчити те рішення комітету, точніше, маємо отримати від вас відповідь, яке ж рішення комітету правильне, і виходячи з цього далі в робочому режимі працювати.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, ще раз зауважую, по суті, висновок відображає рішення комітету. А стосовно того, що в цьому висновку, на жаль, немає всіх тих тез, що ми пропонуємо врахувати до другого читання, зараз я, звісно, буду розбиратися і зараз я надам таку інформацію.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олеже, ми не обговорили, що саме комітет пропонує врегулювати до другого читання, бо це не прозвучало предметно ні тут на нашому обговоренні і не відображено в тому документі на сайті Верховної Ради України, який оприлюднений у висновку. Який оприлюднений, перепрошую, в картці законопроекту. Тому мені складно підсувати нашу дискусію.

Якщо ви бачите висновок із нашої дискусії, який я не відобразила, то прошу вас це зробити, відобразити.

БОНДАРЕНКО О.В. Ні, іншого висновку немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гаразд, колеги, я думаю ми в принципі достатньо плідно попрацювали. Дякую дуже всім за...

КРАСОВ О.І. Можна? Я прошу вибачення, питання, у нас з колегами було питання стосовно 3200. Якщо можна, Олег Володимирович, скажіть, будь ласка, про які кошти, про яку суму йде мова, коли ми кажемо за цей податок в місцеві громади? Є якась цифра по всій території України в рік по яких грошах може йти мова?

БОНДАРЕНКО О.В. Олексій Ігорович, на жаль, немає в мене такої суми. Ми можемо тільки обрахувати... Сподіваюсь, що така сума є у Держлісагентства і у міністерства. Тобто це інформація про загальну кількість мисливських угідь, про загальний обсяг мисливських угідь, вона присутня, звісно, у міністерства, і внаслідок цих цифр можемо обрахувати загальну суму. Якщо хочете, я надам такий запит і...

КРАСОВ О.І. Дуже будемо вам дякувати за це, тому що комітету дуже цікаво, про які кошти йде мова, і як вони зможуть ними розпорядитись в майбутньому.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Принагідно, можливо, підкомітет з протидії корупційним ризикам, давайте так скажемо, при формуванні екологічної політики міг би це питання також опрацювати. Це як пропозиція. Ви голова підкомітету, вам вирішувати.

Дякую дуже, колеги. На цьому, я думаю, ми можемо завершувати наше засідання. Домовленості підсумовані. Всім дуже дякую за участь і до подальшої плідної роботи.

Дякую. До побачення.

БОНДАРЕНКО О.В. Дуже дякую, Анастасія Олегівна. Дуже дякую,
шановні члени антикорупційного комітету.